

**Бібліографічний список публікацій з фондів Національної бібліотеки
України імені Ярослава Мудрого з питань міжнародного
гуманітарного права та сучасних збройних конфліктів. – 2018. –
Вип. 9 : 11–20 червня 2018 р. – 63 с.**

Зміст

1. Досвід ведення гібридних конфліктів	1
1.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	1
1.2 Статті з газетної періодики.....	7
2. Міжнародне гуманітарне право.....	15
2.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	15
2.2 Статті з газетної періодики.....	20
3. Захист цивільного населення під час збройного конфлікту	36
3.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	36
3.2 Статті з газетної періодики.....	51
4. Міжнародний досвід вирішення конфлікту	57
4.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	57
4.2 Статті з газетної періодики.....	61

1. Досвід ведення гібридних конфліктів

1.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. Баранов О. Фінансування тероризму як загроза національній безпеці / О. П. Баранов // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 9. — С. 108-112. *Висвітлено питання фінансування тероризму як загрози національній безпеці країни. Розглянуто міжнародну нормативно-правову базу щодо протидії тероризму та вітчизняне законодавство з протидії тероризму та його фінансуванню. Проаналізовано визначення понять "тероризм" та "фінансування тероризму", які наведено у Законах України. Розкрито об'єктивні та суб'єктивні сторони тероризму як протиправного діяння. Наведено авторську позицію щодо формування системи захисту національної безпеки країни від терористичних загроз та фінансування тероризму.*

Текст: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6079&i=19> , Текст:
<http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6078&i=18>

2. **Біліченко В. Діяльність національної поліції України в умовах проведення антитерористичної операції** / В. В. Біліченко // "Теорія і практика сучасної науки": матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 24–25 листоп. 2017 р.); [у 2 ч.]. **Ч. 2.** — Чернівці ; Херсон : Гельветика, 2017. — С. 27-29. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А786160-2.** *Розглянуто особливості діяльності Національної поліції України в умовах антитерористичної операції як одного із суб'єктів у боротьбі з тероризмом. Зазначено, що надання необхідних сил та засобів виражається у залученні особового складу органів Національної поліції до патрулювання, виставлення чергувань на блокпостах та інших об'єктах, що мають особливе стратегічне значення.*

3. **Броневицька О. Чи можливо притягнути винних осіб до кримінальної відповідальності за злочин агресії проти України?** / О. М. Броневицька // Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ. Серія юрид. — Львів, 2017. — Вип. 4. — С. 270-279. - **Шифр зберігання в Бібліотеці Бп16504-4(2017)** *Розглянуто питання процесуальної можливості та необхідності притягнення до кримінальної відповідальності винних осіб за злочин агресії проти України. З огляду на це, наведено різні види юрисдикцій міжнародних судових установ, а також з'ясовано, чи поширюються такі види юрисдикцій на збройний конфлікт, що триває на Сході України. Досліджено питання про можливість притягнення до відповідальності за злочин агресії Міжнародним кримінальним судом.*

4. **Буяджи С. Тенденції розвитку правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в Україні** / С. А. Буяджи // Вісн. Чернівец. фак-ту Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад." : зб. наук. ст. — Чернівці, 2017. — № 2. — С. 21–32. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17761-2(2017).** *Охарактеризовано зміст і значення тенденцій розвитку правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в Україні. Зроблено висновок, що сьогодні Україною ведеться активна діяльність щодо покращання ситуації з кібербезпекою. Зазначено, що вітчизняне законодавство все ще*

перебуває на недостатньому рівні для вирішення поточних проблем, а співробітництво з іншими державами у цьому напрямі потребує активізації.

5. **Головей В. Реформування Збройних Сил як пріоритетне завдання для забезпечення національної безпеки України в умовах збройного конфлікту** / В. Головей // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Навч.-наук. ін-т євроінтеграц. дослідж. — Ужгород : ДВНЗ "УжНУ", 2017. — Вип. 2 (19). — С. 64-90. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17055-2(19).** *Йдеться про те, що Україна заявила про свій намір приєднатись у майбутньому до євроатлантичних безпекових структур. Для досягнення поставленої мети урядом було запроваджено оборонну реформу. Висвітлено хід її реалізації, починаючи з липня 2016 року, на прикладі реформування Збройних Сил як основного складника сил оборони країни.* Текст: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/130630>

6. **Запорожець Т. Безпека інформаційного простору в умовах глобалізації** / Т. В. Запорожець // Держава та регіони. Серія: Держ. упр. - 2018. - № 1. — С. 85-88. *Досліджено проблеми забезпечення безпеки інформаційного простору в сучасних умовах глобалізації та вироблено на цій основі пропозицій щодо підвищення ефективності вітчизняної державної політики в досліджуваній сфері.*

7. **Інноваційний розвиток науки нового тисячоліття:** матеріали II міжнар. наук.-практ. конф.: м. Хмельницький, 22-23 груд. 2017 р. : у 2 ч. **Ч. 1.** – Херсон, 2017. — 196 с. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: А786539-1** *Зі змісту: Сутність гібридної війни проти України / О. В. Основа. – С. 163-164.*

8. **Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції"** : [у 2 т.]. Т. 2 / Асоц.

випускників Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2017. — 309 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A785390-2** Зі змісту: *Еволюція поняття «гібридна війна» в міжнародному праві / С. А. Яременко. — С. 304–306.*

9. **Матеріали Всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів "Верховенство права очима правників-початківців" : 18 листоп. 2017 р., м. Одеса / [відп. ред.: Г. О. Ульянова ; уклад.: Батан Ю. Д. та ін.]. — Одеса : Гельветика, 2017. — 637 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: A782738** Зі змісту: *Гібридна війна як засіб геополітики у вимірі україно-російського конфлікту / О. С. Радаєв. — С. 121–123; Військова поліція як засіб врегулювання конфлікту на Донбасі / В. В. Головка. — С. 284–287.***

10. **Надьонов О. Основоположні фактори безпеки і розвитку української держави в інформаційно-мережеву епоху / О. Г. Надьонов // Актуал. проблеми філософії та соціології. - 2017. - Вип. 20. — С. 82-85.** *Обгрунтовано думку про те, що в інформаційну добу на перше місце серед чинників безпеки і внутрішніх резервів його розвитку виступають освіта, культура та психологічне життя суспільства. Численні науково-технічні нововведення обумовлюють розвиток суспільства в інформаційну добу. Їхнім ядром є інформаційно-комунікативні й інформаційно-комп'ютерні технології, які функціонують на основі електронних мереж, найбільш глобальною з яких є Інтернет.* Текст: http://www.apfs.in.ua/v20_2017/23.pdf

11. **Пахомов В. Військова поліція / Володимир Васильович Пахомов, Ігор Володимирович Карих, Руслана Олександрівна Дегтяр // Прав. горизонти. - 2017. - № 5. — С. 120-124.** *Проаналізовано питання запровадження в Україні інституту Військової поліції відповідно до проекту Закону України «Про Військову поліцію» від 21 січня 2015 року № 1805, який внесений до Верховної Ради України. Запропоновано*

створити новий правоохоронний орган – Військову поліцію, яку буде мати більш широкі повноваження, зокрема, право проводити досудове слідство.

12. Риженко О. Адміністративно-правове регулювання кіберзахисту в Україні / Олег Сергійович Риженко, Юрій Віталійович Гаруст// Прав. горизонти. - 2017. - № 5. — С. 105-112. Проаналізовано норми чинного законодавства та проекти національного законодавства, а також його практичне застосування в галузі кіберзахисту, яке є однією зі складників безпеки держави в інформаційному просторі.

13. Саракун Л. Кіберпростір як середовище формування космополітичної світоглядної системи / Лариса Саракун // Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - 2018. - № 1. — С. 67-77. Розглянуто проблему визначення ролі кіберпростору у формуванні космополітичної світоглядної системи, що найбільш чітко виявляється під впливом глобалізації. Акцентовано увагу на тому, що інформаційні процеси суттєво впливають на становлення організаційної єдності планетарного співтовариства. Висвітлено роль і місце космополітичного світогляду у транснаціональному просторі; розкрито сутність, зміст і подальший його розвиток. Текст: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2018/01/7.pdf>

14. Тимошенко С. Допомога армії: облік та оподаткування / Сергій Тимошенко, Олександр Золотухін // Вісник. Право знати все про податки і збори. - 2017. - № 37. — С. 6-13. Розглянуто особливості публічного збору благодійних пожертв для забезпечення бойової, мобілізаційної готовності, боєдатності та функціонування Збройних Сил України.

15. Хойнацька Л. Основні проблеми формування нової ідеології національної безпеки сучасної України в умовах україно-російської війни / Людмила Хойнацька // Сторінки воєн. історії України : зб. наук. ст. / Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2017. – Вип. 19. – С. 62-73. – *Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14362-19* Висвітлено

проблему формування нової ідеології національної безпеки України в умовах російсько-української війни. В результаті російської агресії сучасна Україна опинилась перед реальною загрозою втрати власної державності, що спонукає її по-новому оцінити основні геополітичні виклики та розробити нову ідеологію національної безпеки України, яка була б здатна ефективно протистояти цим викликам. Запропоновано концептуальні підходи до розробки нової ідеології національної безпеки України. При цьому використано комплексний підхід, що враховує всі фактори функціонування української держави й суспільства з опорою на вітчизняний історичний досвід та культурно-духовні надбання політичної нації. Значну увагу приділено можливим сценаріям подальшого розвитку українсько-російського збройного конфлікту. Текст:

http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=Sviur_2017_19_8

16. **Червінчук А. Феномен війни в інформаційному просторі сучасності** / А. О. Червінчук // Теорія і практика сучасної науки: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 24-25 листоп. 2017 р.); [у 2 ч.]. **Ч. 2.** — Чернівці ; Херсон : Гельветика, 2017. — С. 115-118. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А786160-2.** Проаналізовано основні підходи до розуміння поняття "війна". Визначено, що такий вид соціальної взаємодії триває з моменту існування людства та триватиме далі, набуваючи нових форм. Зазначено, що посилення ролі інформації у будь-яких комунікаційних процесах спровокувало виникнення нового способу протиборств – інформаційних війн. Традиційні військові атаки трансформувалися у новий вид контролю та впливу на суспільну свідомість за допомогою використання інформаційних технологій. Наголошено: якщо раніше головною причиною війн ставала боротьба за

територію, то на сьогоднішній момент причиною стає політичний фактор. Текст: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/21nov2017/119.pdf>

1.2 Статті з газетної періодику

17. **Балабойко Р. Принцип діяльності – прозорість, відкритість, послідовність** : підведено перші підсумки роботи Об'єднаних сил із запобігання незаконному переміщенню товарів та послуг через КПВВ / Роман Балабойко // Вісті Донбасу. — 2018. — 7 черв. (№ 20). — С. 4.

18. **Гейзер В. Лідер гурту "Шабля" Вова Гейзер: "Мій "калаш" – це гітара, мікрофон – моя граната. Браття українці, єднайтеся!"** / Вова Гейзер ; розмовляла Ольга Мосьондз // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 20-21. *Подано інтерв'ю із лідером гурту "Шабля" Вовою Гейзером, автором офіційного гімну АТО, який з перших днів російської агресії стояв пліч-о-пліч із побратимами у найгарячіших точках Донбасу. Наголошено, що його пісні стали справжнім знаменом української незламності й нескоренності.* Текст: <https://espu.org.ua/2018/06/lider-hurtu-shablia-vova-heizer-mii-kalash-tse-hitara-mikrofon-moia-hranata-brattia-ukrainsi-iednaitesia/>

19. **Зяцьев С. Мас-медійні рупори Кремля** : кількість російськомовних видань, які продаються в Україні, в рази перевищує кількість українських. У завуальованій формі вони перекручують історичну правду, паплюжать нашу дійсність / Сергій Зяцьев // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 18. *Йдеться про інформаційну агресію Росії проти України. Акцентовано увагу на методах гібридної війни у медіа-просторі. Наголошено, що Росія асигнує на прокремлівські видання 1-1,5 мільярда американських доларів на рік; серед пріоритетних країн на першому місці – Україна.*

20. **Карпюк Г. Даунгрейд Росії: початок програшу** / Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 8-9. *Йдеться про особливості гібридної агресії Росії проти України, зокрема, про новий вимір протиборства – юридичний, який використовується паралельно з*

іншими видами впливу (військовими операціями, бойовими "гарячими" подіями та інформаційно-ідеологічною пропагандою). Зазначено, що "певний час агресор навіть намагався домінувати у цьому процесі, цілком офіційно порушуючи кримінальні справи проти нашого військового та політичного керівництва, фарбуючи їх у "колір хунти". Проаналізовано ситуацію навколо справ, порушених РФ проти українських військових. Текст: https://censor.net.ua/blogs/3066768/daungreyid_ros_pochatok_prograshu

21. **Кіндсфатер О. За 50 метрів до ворожих окопів, або про підступну тактику росіян "полювання на живця"** / Олександр Кіндсфатер // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 4. *Висвітлено ситуацію у зоні проведення операції Об'єднаних сил в районі Авдіївської промзони.*

22. **Кіндсфатер О. Як наші бійці взяли в напівкільце ворожий опорник** / Олександр Кіндсфатер // Нар. армія. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 4. *Висвітлено ситуацію на ділянці Мар'їнка – Славне (Донецька обл.), яку обороняє підрозділ однієї з українських механізованих бригад.* Текст: <https://milnavigator.tv/yak-nashi-bijtsi-vzyaly-v-napivkiltse-vorozhyj-opornyk/>

23. **Крикуненко І. Ітоги Борзига: обмен заложниками и "каска"** : глобальных сдвигов встреча не принесла, но есть подвижки / Ирина Крикуненко // Сегодня. — 2018. — 13 июня (№ 102). — С. 2. *Йдеться про зустріч у Берліні "нормандської четвірки" на якій обговорювалося "українське питання". У ході переговорів йшлося про звільнення політв'язнів і формат миротворчої місії на Донбасі. Міністр закордонних справ Німеччини Хайко Маас зазначив, що сторони в черговий раз визнали необхідність режиму припинення вогню на сході України: до цього відноситься виведення важких озброєнь, військових і розмінування територій.*

24. **Ксенофонтова Т. Вагомий результат спільної праці** / Тетяна Ксенофонтова // Вісті Донбасу. — 2018. — 7 черв. (№ 20). — С. 3. *Подано інформацію про те, що у Краматорську відбулося відкриття гуртожитку*

для внутрішньо переміщених осіб. Цей проект розпочав свою роботу у 2015 році в рамках Програми ЄС "Підтримка політики регіонального розвитку в Україні".

25. **Машовець К. "Мирні шахтарі" з гарматами, або про особливості донбаських феєрверків** : командування гібридно-окупаційних формувань російських військ надає особливого значення застосуванню артилерійських і мінометних підрозділів в ході ведення бойових дій [на Донбасі] / Костянтин Машовець // Нар. армія. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 5. *Висвітлено ситуацію в районі проведення Об'єднаними силами операції на Сході України.* Текст: <https://glavcom.ua/columns/mashovec/mirni-shahtari-z-garmatami-abo-pro-osoblivosti-donbaskih-fejerverkiv-505911.html>

26. **Машовець К. Нова Каховка – нова домівка для піхотинців** : одна зі славетних мотопіхотних бригад вітчизняного війська повернулася з Донбасу у визначений нещодавно пункт постійної дислокації / Костянтин Машовець // Нар. армія. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 8. *Йдеться про рішення Херсонської обласної ради щодо надання в оренду оборонному відомству цільового майнового комплексу в місті Нова Каховка для створення пункту постійної дислокації (ППД) одного зі з'єднань Збройних Сил України. Наголошено, що незабаром цей населений пункт стане домівкою для військовослужбовців однієї з мотопіхотних бригад, що була сформована вже в ході відбиття гібридної агресії і ще донедавна не мала власного ППД.* Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/06/14/nova-kahovka-nova-domivka-dlya-pihotyntsiv/>

27. **Машовець К. Путінські "трактористи", або "воєнторг" у дії** : окупаційні формування вдосконалюють методи застосування бронетехніки навіть в умовах "відведення важкого озброєння" / Костянтин Машовець // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 5. Текст: <https://www.facebook.com/voin.ato/photos/a.683079151772550.1073741827.683070021773463/1771612476252540/?type=3>

28. **Мельничук Я. На початку війни – механік-водій, нині – ротний** : підрозділ молодшого лейтенанта Костянтина Ц. обороняє визначену ділянку фронту на підступах до Донецька / Ярослав Мельничук // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 11.

29. **Задверняк Н. "Перше, що побачив, коли вибрався з танка, – тіло свого навідника, розірване навпіл ..."** / Наталія Задверняк // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 10. *Подано інформацію про героїчний шлях учасника АТО – механіка-водія 30-ї механізованої бригади Олександра Веремка, який пройшов важкі бої під Савур-Моголою, Степанівкою, Міусинськом, у Петровському, Щасті, Лутугіному, Дмитрівці, Дебальцеві та Вуглегірську. Наголошено, що на рахунку 23-річного Олександра – вісім знищених ворожих бойових машин, серед яких БМД, три танки, чотири БМП та ще більше як десяток іншої техніки бойовиків.* Текст: <http://news.dks.com.ua/index.php/news/zhitomir/25660-pershe-shcho-pobachiv-koli-vibravsya-z-tank-a-tilo-svogo-navidnika-rozirvane-navpil>

30. **Онищук Н. Росія не демонструє виконання Мінських угод** / Наталя Онищук // Голос України. — 2018. — 12 черв. (№ 106). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зміст комюніке, підписаного 9 червня 2018 р. членами "Великої сімки" за підсумками зустрічі в Канаді. Зазначено, що лідери країн "Великої сімки" підтримують суверенітет, незалежність та територіальну цілісність України. Наголошено, що продовження санкцій чітко пов'язане з тим, що Росія не продемонструвала повне виконання своїх зобов'язань у Мінських угодах та повагу суверенітету України. Акцентовано увагу на намірі лідерів "Великої сімки" розробити нову систему захисту від пропаганди, так званий "механізм швидкого реагування", який дасть змогу швидко і скоординовано відповідати на спроби маніпулювати виборами, пропаганду та інші "неприпустимі дії".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304048>

31. **Парубій А.** Для України є важливою солідарність усього євроатлантичного простору / Андрій Парубій // *Голос України*. — 2018. — 15 черв. (№ 109). — Електрон. ресурс. *Подано текст виступу Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія у Парламенті Великої Британії. Зазначено, що неможливо зрозуміти події, які відбуваються сьогодні в Україні, без глобального аналізу процесів у світі. Наголошено, що агресія Російської Федерації (РФ) проти України – це виклик всьому цивілізованому світу та всій системі міжнародної безпеки. Акцентовано увагу на тому, що тільки глобальна відповідь може бути ефективною протидією режиму Путіна, тому для України є дуже важливою солідарність усього євроатлантичного простору і підтримка Великобританії. Проінформовано про внутрішню ситуацію в Україні та реалізацію курсу реформ з метою побудови країни з європейськими цінностями – антиподу авторитарній і тоталітарній сучасній Росії.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304228>

32. **Петровець О.** Термінова спроба № 2 : Москва знову наполягає на застосуванні "формули Штайнмаєра" для врегулювання ситуації на Донбасі. Чи вдасться цього разу? / Олег Петровець, Олеся Яхно, Олег Саакян // *Експрес*. — 2018. — 7-14 черв. (№ 23). — С. 4. *Подано матеріали бесіди з політичними експертами Олегом Петровцем, Олесею Яхно та Олегом Саакяном про так звану формулу Штайнмаєра (передбачає варіант врегулювання конфлікту на Донбасі шляхом надання спочатку тимчасового особливого статусу окремим територіям Донбасу, а потім – після доповіді представників ОБСЄ за підсумками виборів на непідконтрольній Україні території – надання постійного особливого статусу цим територіям) та наскільки ймовірно втілення її у життя.*

33. **Попович Д.** ООС: місяць спустя : что изменилось в украинских войсках после реформирования АТО в Операцию Объединенных сил / Денис Попович // *Сегодня*. — 2018. — 19 июня (№ 106). — С. 5. *Йдеться про те, що з початком проведення ООС росіяни*

не просто збільшили кількість обстрілів, використовуючи артилерію і танки, а роблять це так, щоб дискредитувати Збройні сили України і посіяти паніку серед жителів окупованих територій і населених пунктів, прилеглих до зони бойових дій з обох сторін. З 30 квітня і протягом травня основною метою бойовиків стали не тільки позиції української армії, але і цивільні об'єкти. Наведено коментар військових експертів.

34. **Росія продовжує свою політику фальшивих новин** // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 2. *Подано тези з інтерв'ю Президента України Петра Порошенка іспанському El País, в якому глава держави, зокрема, наголосив, що "весь світ є випробувальним майданчиком для російської політики фальшивих новин".* Текст: <http://www.president.gov.ua/news/ves-svit-ye-majdanchikom-dlya-rosijskoyi-politiki-falshivih-48002>

35. **Сиротюк Ю. Безпекові виклики сучасного світу і дії України** / Юрій Сиротюк // Шлях перемоги. — 2018. — 13 черв. (№ 24). — С. 2-3. *Обгрунтовано необхідність перебудови в зв'язку з російською агресією засадничих принципів функціонування українського суспільства та узгодження цих принципів із новою Доктриною захисту територіальної цілісності і незалежності України. Охарактеризовано сучасну українсько-російську війну як тотальну за змістом, яка за своєю сутністю є війною новітнього четвертого покоління. Наведено основні ознаки такої війни: війну офіційно не оголошують, вона не має офіційної лінії фронту, а простягається на весь простір країни-противника; стирається межа між військовими і цивільними, об'єктом нападу є кожен мешканець країни-противника (особливо його свідомість та світогляд); інформаційні та психологічно-диверсійні операції мають більше значення, ніж пряме військове втручання. Ключова мета – знищити культуру противника, підірвати довіру до власного уряду, завербувати частину суспільства країни-опонента та направити його проти власного уряду. Таким чином, акцент використовуваних методів*

протистояння зміщується в бік широкого застосування політичних, економічних, інформаційних, гуманітарних та інших невоєнних засобів із задіянням протестного потенціалу населення. Запропоновано план організації національної оборони, згідно з яким Україна повинна повернутися до загального військового обов'язку та створення військового резерву за рахунок громадян, які служили в лавах Збройних Сил України та інших державних збройних формуваннях. Наголошено на необхідності створення правових та організаційно-технічних умов для формування народного ополчення і розробки доктрини його використання для боротьби із зовнішніми чи внутрішніми загрозами. Текст: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiDkuD_k9PbAhWJKiwKHRk8AM4QFggmMAA&url=http%3A%2F%2Fukrnationalism.com%2Fpublications%2F3223-bezpekovi-vyklyky-suchasnoho-svitu-i-dii-ukrainy.html&usg=AOvVaw0ZLsiaD6BNUfPuFxzVIijU

36. **”Спільна і солідарна позиція європейських країн допоможе зупинити агресора”** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 12 черв. (№ 106). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про виступ під час візиту до Франції Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія у Міжнародній Дипломатичній академії з доповіддю на тему ”Україна, зовнішні та внутрішні виклики”.* Зазначено, що Україну і Францію пов'язують дуже давні історичні зв'язки, зокрема, Франція стала першою країною Заходу, з якою незалежна Україна підписала міждержавний Договір про взаєморозуміння і співробітництво. Акцентовано увагу на нових методах так званої гібридної війни, внаслідок чого питання безпеки стало набагато ширше, ніж просто питання безпеки у традиційному військовому розумінні. Тепер необхідно забезпечити безпеку економічну, енергетичну, інформаційну, гуманітарну та кібербезпеку. Наголошено, що Україна переживає найважчі роки своєї державності, відбиваючи російську агресію, яка

загрожує безпеці всього світу. Проінформовано про хід реформ в Україні, зокрема, підкреслено значення найважливішої реформи – антикорупційної.
Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304080>

37. **”Стратегія гібридної війни, яку веде Росія, – це боротьба за розум і серця людей, а танки приходять пізніше”** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 14 черв. (№ 108). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про візит Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія до Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, під час якого він зустрівся з головою Комітету у закордонних справах Палати громад Парламенту Великої Британії Томом Тагенхатом і міністром збройних сил Великої Британії Марком Ланкастером. Обговорено питання, які стосуються стратегічних і геополітичних аспектів, зокрема щодо реалізації проекту ”Північний потік-2”, посилення санкцій проти Росії та звільнення громадян України, які перебувають у російському полоні.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304187>

38. **Шевчук Ю. Фундамент для нового етапу відносин і взаємодії між нашими державами :** голови парламентів Грузії, Молдови та України задекларували створення Міжпарламентської асамблеї / Юліана Шевчук, Сергій Лавренюк // Голос України. — 2018. — 12 черв. (№ 106). — Електрон. ресурс. *Йдеться про роботу Другої Міжпарламентської конференції в Києві ”Грузія, Молдова та Україна: посилення міжпарламентського компоненту регіонального і безпекового співробітництва та розвиток взаємодії з ЄС та НАТО”, під час якої було підписано Заяву про створення Міжпарламентської асамблеї ”Грузія – Молдова – Україна”. Наведено текст Заяви та виклад виступу Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія на відкритті конференції. Зазначено, що на конференцію прибули представники держав, які стоять на передньому краї боротьби з гібридною російською агресією, і саме тому безпековий вимір є найважливішим виміром*

співпраці країн Балто-Чорноморського поясу та, зокрема, співпраці України, Молдови і Грузії. Акцентовано увагу на спільній меті трьох країн – широкомасштабні реформи і вступ до Європейського Союзу (ЄС). Надано інформацію про виступи на конференції Голови Парламенту Грузії Іраклія Кобахідзе, Голови Парламенту Республіки Молдова Андріана Канду, заступника голови Комітету ВР України з питань європейської інтеграції Марії Іонової та інших. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304079>

39. **Ярошенко Г. Магніт війни: боєць АТО розповів, чому навіть після пекла боїв і полону повернувся на передову** / Ганна Ярошенко // Україна молода. — 2018. — 19 черв. (№ 65). — С. 8. *Наведено матеріали бесіди з бійцем АТО, який зазначає: "Байдужість більшості мене настільки руйнувала, що краще було знову повернутися в зону АТО", — так виходець із Донбасу, а нині полтавець Анатолій Головченко пояснює, чому, пройшовши бойове хрещення й полон під час активної фази бойових дій у 2014–2015 рр і звільнившись, він знову пішов на фронт і воював ще й у 2016–2017 рр.* Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3323/188/124014/>

2. Міжнародне гуманітарне право

2.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

40. **Бритова Г. Напрями модернізації фіскальної системи як чинник подолання загроз у сфері національної безпеки України** / Г. В. Бритова, Є. В. Скрильник // Право та держ. упр. - 2017. - № 1. — С. 144-150. *Наведено обґрунтування низки пріоритетних заходів у процесі реалізації фіскальних реформ, які зможуть як запобігти загрозам, так і нівелювати ризики у сфері національної безпеки України у стратегічній перспективі.*

41. **Войтович П. Захист навколишнього середовища у збройних конфліктах** / П. П. Войтович ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т

”Одес. юрид. акад.”. — Одеса : Гельветика, 2017. — 132 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А785959**. Представлено комплексне дослідження міжнародно-правового захисту навколишнього середовища у збройних конфліктах. Розглянуто навколишнє середовище як об’єкт заподіяння шкоди і як джерело потенційних збройних конфліктів. Визначено способи захисту і охорони навколишнього середовища та здійснено їх співвідношення з принципами права збройних конфліктів. З’ясовано вплив збройних конфліктів на навколишнє середовище та визначено особливості реалізації норм міжнародного права у галузі захисту навколишнього середовища під час збройних конфліктів міжнародного та неміжнародного характеру. Досліджено актуальні питання відповідальності за шкоду, завдану навколишньому середовищу в результаті збройного конфлікту, а також питання імплементації відповідних норм міжнародного права у національне законодавство України.

42. **Вронська Т. Феноменологія війни: природа і цивілізаційно-гуманітарний вибір** / Тамара Вронська, Олександр Лисенко // Сторінки воєн. історії України : зб. наук. ст. / Ін-т історії України НАН України. Київ, 2017. – Вип. 19. – С. 8-17. – **Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14362-19** Розглянуто комплекс питань, пов’язаних з цивілізаційними вимірами Другої світової війни. Простежено вплив світового збройного конфлікту на морально-психологічний стан людей, зміну ціннісних орієнтирів, правовий нігілізм, структуру соціальних відносин, формування стратегій виживання, життєвий рівень і стандарти існування пересічних людей. Проаналізовано наслідки світової війни у віддаленій перспективі, проведено аналогії з сучасними локальними збройними конфліктами та війнами. Висвітлено різні форми державного терору та репресалій за тоталітарних режимів. Текст: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF>

43. **Гбур З. Національна безпека країни через призму захисту національних меншин** / З. В. Гбур // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 9. — С. 103-107. *З'ясовано роль захисту національних меншин як складової забезпечення національної безпеки. Розглянуто актуальні питання вдосконалення національного законодавства щодо захисту прав національних меншин. Розкрито теоретичні засади розробки щодо державного регулювання етнокультурною розмаїтістю, наведено нормативно-правові акти щодо розвитку етнонаціональних спільнот. Проаналізовано етнонаціональний склад населення України, надано пропозиції щодо підходів відносно подолання кризи на сході країни.*

44. **Голод К. Інформаційна безпека США: сучасний стан та уроки для України** / К. Голод // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Навч.-наук. ін-т євроінтеграц. дослідж. — Ужгород : ДВНЗ "УжНУ", 2017. — Вип. 2 (19). — С. 91-107. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17055-2(19)*. *Зазначено, що першість у забезпеченні інформаційної безпеки у світі належить США. Наголошено на усвідомленні міжнародною спільнотою необхідності удосконалення чинних і розроблення уніфікованих нормативно-правових актів щодо регулювання міжнародної інформаційної безпеки. Проаналізовано стан та сучасні тенденції забезпечення інформаційної безпеки США і уроки для України в умовах глобалізації, інтелектуалізації злочинності, охоплення інформатизацією всіх суспільних відносин. Текст: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/130633>*

45. **Коваленко Н. Адміністративно-правовий режим антитерористичної операції в Україні** / Н. В. Коваленко, Є. О. Легеза, О. М. Маковська ; Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя ; Херсон : Гельветика,

2017. — 179 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A782739** Розкрито сутність адміністративного режиму антитерористичної операції на підставі комплексного аналізу наявних наукових та нормативних джерел. Наведено порівняльно-правову характеристику адміністративного режиму антитерористичної операції з іншими публічними спеціальними режимами за такими критеріями, як: процедура введення спеціального режиму, строк введення, види правообмежувальних заходів, що застосовуються органами державної влади в умовах дії спеціального режиму. Проаналізовано міжнародний досвід введення спеціальних адміністративних режимів на окремих територіях.

46. **Кондратенко О. Міжнародний досвід щодо забезпечення державою соціальної захищеності ветеранів війни** / О. О. Кондратенко // Держава та регіони. Серія: Держ. упр. - 2018. - № 1. — С. 102-106. Здійснено аналіз наукового, законодавчого та емпіричного матеріалу зі змісту та значення міжнародного досвіду загалом і в контексті питання забезпечення соціальної захищеності ветеранів війни зокрема.

47. **Особливості процесуального доказування у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованих територіях** : матеріали II Круглого столу : (м. Сєвєродонецьк, 3 листоп. 2017 р.) / Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України [та ін.]. — Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2018. — 123 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: B355650** Зі змісту: Деякі питання щодо формування доказової бази у кримінальному провадженні в злочинах, вчинених на тимчасово окупованих територіях та в зоні проведенні АТО / В. М. Беднарська. — С. 11–13; Особливості процесуального доказування у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованих територіях / В. М. Бондаренко. — С. 14–19; Окремі питання оцінки доказів у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованих територіях, об'єктом яких є основи національної безпеки України / О. В. Зиков. — С. 38–40; Особливості збирання доказів у

кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, учинених в районі проведення АТО / Є. В. Калінін. – С. 41–50; Проблеми правового регулювання порядку збирання доказів під час досудового розслідування, що здійснюється в районі проведення АТО / С. С. Кудінов. – С. 57–59; Особливості процесуального доказування у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені на тимчасово окупованих територіях / В. А. Маяков. – С. 81–85; Державна біометрична реєстрація як один із чинників ідентифікації особи при розслідуванні кримінальних проваджень про злочини на тимчасово окупованих територіях / А. О. Полтавський. – С. 97–103; Показання свідка як джерело доказів у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені в районі проведення АТО / М. С. Туркот. – С. 104–107; Основні проблеми досудового розслідування в районі проведення антитерористичної операції / Р. А. Усманов. – С. 108–113; Актуальні питання застосування кримінального процесуального законодавства в районі проведення антитерористичної операції / В. М. Янко. – С. 121–123.

48. **Правові засади діяльності правоохоронних органів** : зб. наук. пр. за матеріалами IV Міжнарод. наук.-практ. конф. (15 груд. 2017 р.), [м. Харків] / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого [та ін. ; редкол.: Алісов Є. О. (голова) та ін.]. — Харків : Точка, 2017. — 188 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : В74114** Зі змісту: *Адміністративно-правове регулювання антитерористичної операції / А. В. Григорцев. – С. 53–55; Актуальні питання застосування міжнародного гуманітарного права в окремих районах Донецької та Луганської областей / Д. Е. Джафаров. – С. 55–56.*

49. **Шедяков В. Децентрализация и экономико-организационные предпосылки сепаратизма в контексте нарастания постглобализма в международных отношениях / Владимир Евгеньевич Шедяков // Регіон. економіка та упр. - 2017. - № 1. — С. 98-102. У контексті розгортання нових постглобальних процесів розглянуто**

діалектику фундаментальних і актуальних підстав сепаратизму. Розглянуто його економічні й організаційно-адміністративні передумови. Розкрито його сутність і форми, запропоновано додаткові ефективні заходи щодо протидії йому.

50. **Юрчишин В. Судовий контроль за застосуванням запобіжних заходів, затримання особи в зоні АТО: обмеження чи доцільність** / В. М. Юрчишин // Вісн. Чернівецьк. ф-ту нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.": зб. наук. ст. — Чернівці, 2017. — Вип. 4. — С. 240-246. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17761-4(2017).** Досліджено характер співвідношення прокурорського нагляду та судового контролю при застосуванні запобіжних заходів (згідно з чинним Кримінальним процесуальним кодексом), затримання особи в зоні АТО. Досліджено повноваження слідчого судді при застосуванні запобіжних заходів, а також розширення повноважень прокурора (процесуального керівника) – в районі проведення АТО.

2.2 Статті з газетної періодики

51. **Авсеюшкин Я. Жажда свободи** : сможет ли массовая голодовка украинских заложников в России вырвать из сибирских лагерей десятки политических узников / Ян Авсеюшкин // Фокус. — 2018. — № 23 (8 черв.). — С. 26-29. *Йдеться про масову форму протесту українців – в'язнів Кремля – що оголосили голодування в підтримку засудженого на 20 років Олега Сенцова, який розпочав голодування у російській в'язниці 14 травня цього року з вимогою до російської влади звільнити всіх українських політв'язнів. Наведено історії постраждалих від російського правосуддя українських політв'язнів: Олега Сенцова, Олександра Кольченка, Геннадія Афанас'єва, Юрія Солошенка, Володимира Балуха, Романа Сущенка. Текст: <https://focus.ua/country/399454/>*

52. **Активна співпраця задля розв'язання гуманітарних проблем на Донбасі** / Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 19 черв. (№ 111). — Електрон. ресурс. *Надано*

інформацію про зустріч 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко з Директором з питань Європи, Східного Сусідства та Близького Сходу Генерального директорату Європейської комісії з питань цивільного захисту населення та гуманітарної допомоги (ЕЧНО) Жаном-Луї де Броувером. Обговорено безпекову, гуманітарну та екологічну ситуацію на Донбасі. Розглянуто також питання гуманітарного розмінування, відновлення об'єктів, водо- та газопостачання, об'єктів критичної інфраструктури. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304344>

53. Алексєєв В. У світі налічується до 500 приватних військових компаній : місткість світового ринку в цій галузі становить сотні мільярдів доларів / Володимир Алексєєв // Нар. армія. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 20. *Висвітлено діяльність найбільш відомих і впливових приватних охоронних та військових компаній (Academi (Blackwater), G4S, FDG Corp, Aegis Defence Services, Team Worker-Crew & Sr, "Група Вагнера"). Зазначено, що кількість приватних військових і охоронних компаній за останні десятиліття зростає до 300. Наголошено, що виконуючи широке коло завдань, ці компанії стали помітними й традиційними гравцями в напружених зонах і регіонах. Текст: <https://milnavigator.tv/u-sviti-nalichuyetsya-do-500-pryvatnyh-vijskovyh-kompanij/>*

54. Боротьба проти російської агресії матиме вагомий результат, якщо голоси лунатимуть в унісон // Голос України. — 2018. — 9 черв. (№ 105). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про ексклюзивне інтерв'ю телеканалу "Рада" народного депутата України Олександра Кодоли, який прокоментував проведення в Україні за ініціативою Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія Міжпарламентської конференції "Україна, Грузія та Молдова: посилення міжпарламентського компонента регіонального і безпекового співробітництва та розвиток взаємодії з ЄС та НАТО". Зазначено, що на*

конференції планується проголосити про створення Міжпарламентської асамблеї за участі цих держав. Наголошено, що протидіяти російській агресії можна лише у разі створення єдиної системи безпеки. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304022>

55. **Быков Н. Узники Путина** / Николай Быков // Вечер. вести. — 2018. — 11 – 17 июня (№ 23). — С. 3. Подано інформацію, що станом на сьогодні 70 громадян України позбавлені свободи з політичних мотивів на території Росії та в окупованому Криму.

56. **Василенко О. Денісову не пустили до Сенцова** / Олександра Василенко // Газета по-українськи. — 2018. — 19 черв. (№ 46). — С. 1, 5. Йдеться про здійснення Уповноваженою Верховної Ради України з прав людини Людмилою Денісовою моніторингового візиту до українських політв'язнів, які знаходяться у російських тюрмах. Зазначено, що 9 червня 2018 року з ініціативи української сторони відбулася телефонна розмова президентів України і РФ Петра Порошенка і Володимира Путіна, під час якої було досягнуто домовленості про відвідування уповноваженими з прав людини обох країн російських громадян, які знаходяться в ув'язненні в Україні, і українських політв'язнів у Росії. Проте, Уповноважена Верховної Ради України з прав людини повідомила про зрив домовленостей щодо відвідування політв'язнів російською стороною. Текст: https://gazeta.ua/articles/politics-newspaper/_denisovu-ne-pustili-do-sencova/842997

57. **Виступаючи одним фронтом, можна зовсім інакше формувати лідерство в Європейському Союзі і впливати на нього** // Голос України. — 2018. — 9 черв. (№ 105). — Електрон. ресурс. Надано інформацію про ексклюзивне інтерв'ю телеканалу "Рада" народного депутата України Світлани Заліщук, яка прокоментувала ініціативу створення Українсько-грузинсько-молдовської Міжпарламентської асамблеї. Наголошено, що спільними зусиллями можна ефективно протидіяти російській агресії не тільки на міжнародному політичному

рівні, але й на юридичному міжнародному рівні. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304029>

58. **Власенко В. Наших політв'язнів в Росії відвідає українська омбудсмен** : Київ і Москва погодили обмін візитами уповноважених з прав людини / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 12 черв. (№ 109). — С. 2. *Йдеться про досягнення домовленостей під час телефонної розмови Президента України Петра Порошенка з Президентом Російської Федерації (РФ) Володимиром Путіним про обмін візитами уповноважених з прав людини України і РФ. Зазначено, що Президент України Петро Порошенко дав доручення Уповноваженому Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмилі Денісовій відвідати найближчим часом РФ і непідконтрольні Україні території Донбасу та анексований Росією Крим з метою зустрічі з незаконно ув'язненими українськими громадянами. Президент України наголосив на важливості якнайшвидшого звільнення українських політв'язнів, утримуваних в Росії та на окупованих територіях, і висловив занепокоєння погіршенням стану здоров'я українських громадян, які перебувають у російських в'язницях. Президент України також дав доручення Міністерству закордонних справ України (МЗС України) сприяти Уповноваженому ВР України з прав людини у її роботі на території держави-агресора.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nashih-politvyazniv-v-rosiyi-vidvidaye-ukrayinska/>

59. **Грищенко К. "Непередбачуваність стала правилом"** : дипломат Костянтин Грищенко – про зміни в геополітиці та місце України в трикутнику: США – Європа – Росія / Костянтин Грищенко // День. — 2018. — 12 черв. (№ 102). — С. 4. *Подано матеріали бесіди з міністром закордонних справ України (2003–2005 рр., 2010–2012 рр.) Костянтином Грищенком про вплив політики Президента Сполучених Штатів Америки (США) Дональда Трампа на геополітичну ситуаці в світі та проблему єдності Європи на сучасному етапі. Висловлено думку щодо*

зовнішньополітичної стратегії України в нових реаліях та можливих змін у розстановці політичних сил в Україні після майбутніх виборів. Прокоментовано проблему звільнення українського режисера Олега Сенцова, незаконно засудженого в Росії. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/neperedbachuvanist-stala-prvylom>

60. Донец С. Україна представила в ООН доказательства агрессии РФ : собрано 90 кілограммов фактов дискриминации и терроризма / Станислав Донец // Сегодня. — 2018. — 13 июня (№ 102). — С. 2. *Йдеться про подання Україною до Міжнародного суду ООН меморандуму, у якому представлені юридичні докази расової дискримінації в окупованому Росією Криму та фінансування Росією тероризму на Донбасі.*

61. Здоровило Т. Урятувати кожного : негайно звільнити українських політв'язнів вимагає Державний департамент США від Росії / Тарас Здоровило // Україна молода. — 2018. — 20 черв. (№ 66). — С. 2. *Зазначено, що Держдеп США закликав Росію негайно випустити всіх тих, кого ідентифікували як політичних чи релігійних ув'язнених, і припинити використання правової системи для придушення інакомислення та мирної релігійної практики. За даними української правозахисної ініціативи LetMyPeopleGo, наразі Росія із політичних мотивів тримає у неволі 64 українців ...*Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3324/2006/124042/>

62. Здоровило Т. Червона картка для Кремля : дедалі гучніше лунають вимоги звільнити всіх полонених на підконтрольних Росії територіях і незаконно засуджених українців / Тарас Здоровило // Україна молода. — 2018. — 19 черв. (№ 65). — С. 2. *Йдеться про проведення правозахисниками і сім'ями полонених українських військовослужбовців у Києві на Майдані Незалежності акції "Червона картка для Путіна" (#RedCard4Putin). Метою акції є вимога привернути увагу української влади, міжнародних організацій (ОБСЄ, Ради Європи) до проблеми захисників України, які опинились у полоні або є заручниками угруповань*

”ЛДНР”. Зазначено, що 9 червня Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з президентом РФ Володимиром Путіним щодо звільнення, у першу чергу, політв’язнів Кремля. Сторони домовилися, що найближчим часом уповноважені з прав людини обох країн відвідають ув’язнених громадян.

63. **Иваненко А. Мы реально обсуждали освобождение наших политзаключенных и заложников** : так глава МИД [Министр иностранных дел] Павел Климкин прокомментировал итоги состоявшихся в Берлине переговоров дипломатов стран ”нормандской четверки”, отметив также, что ”в вопросе введения миротворцев на Донбасс мы находимся в разных вселенных” / Анна Иваненко // Факты и комментарии. — 2018. — 14–20 июня (№ 23). — С. 2. Текст: <http://fakty.ua/271468-na-vstreche-normandskoj-chetverki-ukraine-udalos-obsudit-osvobozhdenie-politzaklyuchennyh>

64. **Ірина Геращенко: ”Ми вдячні українській діаспорі в Канаді за підтримку, збереження і популяризацію нашої культури за кордоном”** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 13 черв. (№ 107). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про візит парламентської делегації групи дружби між Україною та Канадою на чолі з 1-м заступником Голови Верховної Ради України (ВР України) Іриною Геращенко до Канади, в ході якого відбулися зустрічі з представниками української діаспори. Обговорено питання санкційної політики проти Російської Федерації (РФ), допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України, співпраці у програмах із розмінування, навчальних програм для військовослужбовців та програм із реабілітації. Особливу увагу надано питанням безпекової і гуманітарної ситуації на Донбасі, ситуації із порушенням прав людини в тимчасово окупованому Криму, питанням протидії пропаганді РФ.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304096>

65. **Канада послідовно підтримує наші територіальну цілісність і суверенітет** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. — 2018. — 16 черв. (№ 110). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко із радником Прем'єр-міністра Канади з питань зовнішньої політики та оборони Джоном Ганнафордом, яка відбулася під час візиту парламентської делегації групи дружби між Україною та Канадою до Канади. Ірина Геращенко проінформувала про поточну безпекову, гуманітарну та екологічну ситуацію на Донбасі. Акцентовано увагу на ситуації із порушенням прав людини як на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, так і на порушеннях в Автономній Республіці Крим (АРК) та м. Севастополь. Відбувся обмін думок щодо питання миротворчої місії Організації Об'єднаних Націй (ООН) на Донбасі.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304305>

66. **Ковальов В. Україна неминуче увійде до складу НАТО** / Вадим Ковальов // *Нар. армія*. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 3. *Подано інформацію про засідання Комісії Україна – НАТО на рівні глав держав та урядів, яке відбудеться на початку липня в рамках саміту Північноатлантичного союзу в Брюсселі. Зустріч має окреслити подальші напрями співробітництва між Україною та Альянсом на найближчу перспективу. Наголошено, що головним результатом зустрічі має стати підтвердження керівництвом НАТО права України на вступ в організацію, що було задекларовано в ході Бухарестського саміту Північноатлантичного союзу 2008 р. Наведено коментарі керівників силових відомств окремих країн щодо перспектив вступу в НАТО для України.*

67. **Королева Е. Огнем и кровью** : ”пылающее” здание посольства России в Киеве, отсчитанные кровью дни голодовки Олега Сенцова, встречающие иностранных футболистов плакаты #FreeSentsov в

аеропорту. Режиссёры, актёры, художники креативят в режиме нон-стоп, лишь бы привлечь внимание к украинцам, находящимся в российских тюрьмах / Евгения Королева // Фокус. — 2018. — № 23 (8 черв.). — С. 42-45. *Йдеться про акції протесту, організовані українцями для привернення уваги світової спільноти до українських політв'язнів, що перебувають в російських тюрмах. Акцентовано увагу на масштабних акціях протесту, що відбулись 2 червня цього року у 71 місті світу в підтримку українських політв'язнів.* Текст: <https://focus.ua/society/399416/>

68. **Кравченко В. У Гаагу доправили аргументи і факти /** Володимир Кравченко // Дзеркало тижня. — 2018. — 16-22 черв. (№ 23). — С. 2. *Йдеться про передачу Україною Міжнародному суду Організації Об'єднаних Націй (МС ООН) в межах розгляду справи "Україна проти Росії" меморандуму, у якому надано докази вини Російської Федерації (РФ). Зазначено, що Україна звинувачує РФ в порушенні Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму і Конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації.* Текст: https://dt.ua/internal/u-gaagu-dopravili-argumenti-i-fakti-280773_.html

69. **Кудусов Е. Федеральне підприємство Крим /** Ерфан Кудусов // Дзеркало тижня. — 2018. — 16-22 черв. (№ 23). — С. 1, 6. *Розглянуто соціально-економічну ситуацію в окупованому Криму. Наведено факти порушення прав людини та політичних репресій на півострові. Наголошено на необхідності розробки чіткої програми деокупації Криму та активізації Україною інформаційної і роз'яснювальної роботи на міжнародній арені.* Текст: https://dt.ua/macrolevel/federalne-pidpriyemstvo-krim-280760_.html

70. **Кулик Н. Школа на межі /** Наталія Кулик // Освіта України. — 2018. — 29 трав. (№ 21). — С. 15. *Подано інформацію про навчання дітей у комунальному закладі "Артемівський начальні-виховний комплекс Станично-Луганського району Луганської області", що розташована за 800 метрів від лінії розмежування. Зазначено, що на його долю випав увесь*

тягар війни, яка для когось ще залишається гібридною. У школі навчається нині 41 дитина: 29 школярів і 12 дошкільнят. Педагогічний колектив – 9 учителів і 2 вихователі.

71. **Куришко О. Викрадення людей у Криму** : Україна повинна закрити "чорну діру" у правовому полі / Ольга Куришко, Олександра Дворецька // Дзеркало тижня. — 2018. — 16-22 черв. (№ 23). — С. 3. *Йдеться про факти насильницьких викрадень людей у Криму, які розпочалися в перші дні російської окупації півострова і тривають донині. Наведено статистичні дані правозахисної організації "КримSOS" щодо викрадених та зниклих без вісти громадян, починаючи з березня 2014 р. Зазначено, що українська держава повинна вжити заходів, необхідних для розслідування подібних злочинів, а саме: запровадити кримінальну відповідальність за викрадення, вчинені силовими структурами й іншими особами за підтримки держави-окупанта. Наголошено на необхідності ухвалення законопроекту № 5435 "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти", який продемонструє рідним жертв викрадень і світовій спільноті, що держава Україна захищає своїх громадян, розслідує викрадення і розшукує викрадених.* Текст: <https://dt.ua/internal/vikradennya-lyudey-u-krimu-280770.html>

72. **Мельцер Н. Нільс Мельцер: "Україні важливо забезпечити ефективний контроль над діяльністю Служби безпеки"** / Нільс Мельцер ; бесіду вела Тетяна Курманова // Дзеркало тижня. — 2018. — 16-22 черв. (№ 23). — С. 10. *Подано матеріали бесіди зі спеціальним доповідачем Організації Об'єднаних Націй (ООН) з питання катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження Нільсом Мельцером, який перебував з візитом в Україні. Зазначено, що в ході візиту Нільс Мельцер проінспектував місця несвободи на окупованих українських територіях і пенітенціарні установи в інших частинах держави. Наголошено, що кількість випадків нелюдського ставлення, катувань на території, контрольованій владою України, за*

останні роки значно скоритилась. Нільс Мельцер розповів про своє перебування на окупованих територіях, де відвідав місця позбавлення волі. Прокоментовано проблему затримання людей Службою безпеки України (СБУ) та проінформовано про міжнародний досвід щодо порядку затримання особи в умовах військового конфлікту. Текст: https://dt.ua/SOCIUM/nils-melcer-ukrayini-vazhливо-zabezpechiti-efektivniy-kontrol-nad-diyalnistyu-sluzhbi-bezpeki-280737_.html

73. Ми вдячні британській стороні за підтримку незалежності та територіальної цілісності / Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 19 черв. (№ 111). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія під час візиту до Великої Британії зі Спікером Палати громад Джоном Беркоу. Відзначено активізацію міжпарламентського діалогу України та Великої Британії. Голова ВР України зазначив, що загроза Російської Федерації (РФ) є глобальною – це війна не лише проти України, це війна проти всього вільного світу. Проінформовано про реформи, які в умовах триваючої російської агресії проводить Україна. Акцентовано увагу на реформі ВР України і намірі створити Освітній центр в українському парламенті за прикладом Британського. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304342>*

74. Нагода донести реальну інформацію про масштаби агресії / Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 15 черв. (№ 109). — Електрон. ресурс. *Йдеться про презентацію фільму "Кіборги. Герої не вмирають" режисера Ахтема Сеїтаблаєва в Музеї історії у місті Оттава, яка відбулася під час візиту до Канади парламентської делегації групи дружби між Україною і Канадою на чолі з 1-м заступником Голови Верховної Ради України (ВР України) Іриною Геращенко. Перед переглядом фільму автор сценарію фільму Наталія Ворожбит та продюсер Іванна Дядюра звернулись до канадської громади із закликом посилити підтримку України у питанні протидії агресії*

Російської Федерації (РФ) та спільно боротись за звільнення Олега Сенцова, Володимира Балуха, Романа Сущенка, інших політв'язнів і заручників, які утримуються на окупованих територіях України та в РФ.

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304248>

75. **Обтічні формулювання не дають результату** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 8 черв. (№ 107). — С. 3. *Надано інформацію про ухвалену Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй (ООН) заяву із закликом до всіх сторін збройного конфлікту на Донбасі досягти негайного прогресу у виконанні мінських угод. Висловлено серйозну стурбованість щодо нещодавнього погіршення ситуації у галузі безпеки на сході України і щодо її серйозного впливу на цивільне населення. Зазначено, що на жаль, в заяві не йдеться про відповідальність Російської Федерації (РФ) за спровокований нею конфлікт та про відповідальність РФ за розпалювання ситуації на Донбасі.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/obtichni-formulyuvannya-ne-dayut-rezultatu/>

76. **Переговори про візити зайшли в глухий кут** // Дзеркало тижня. — 2018. — 16-22 черв. (№ 23). — С. 1. *Йдеться про ситуацію навколо переговорів щодо візитів Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмили Денісової до українських політв'язнів на території Російської Федерації (РФ). Зокрема зазначено, що керівництво колонії, де утримують українського режисера Олега Сенцова, категорично відмовило Людмили Денісовій у відвідуванні в'язня і наданні інформації про його здоров'я.*

77. **Писанська Н. Домовилися ... домовлятися** / Наталія Писанська // Голос України. — 2018. — 13 черв. (№ 107). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч в Берліні міністрів закордонних справ України, Франції, Німеччини і Російської Федерації (РФ) у форматі "нормандської четвірки". Обговорено хід виконання Мінських угод, ситуацію на Донбасі і питання звільнення політичних в'язнів, яких незаконно утримують в РФ. Особливу увагу приділено можливості*

розгортання миротворчої місії ООН на Донбасі. Текст:
<http://www.golos.com.ua/article/304095>

78. **Пошталов Є. Виховуємо справжніх захисників України /** Євгеній Пошталов // Аспект. — 2018. — травень (№ 19). — С. 7. *Подано інтерв'ю із полковником Збройних сил України, військовим комісаром Київської області Євгенієм Пошталовим стосовно змін, які впроваджені останнім часом при наборі на дострокову службу до української армії та які нововведення та зміни чекають на новобранців. Зазначено, що Київщина з планом цьогорічного призову успішно справиться і 639 осіб віком від 20 до 27 років невдовзі складуть присягу на вірність Україні.*

79. **Прокопенко М. "Почерк" терориста : як ФСБ. катує** кримчан, щоб примусити їх до співпраці / Марія Прокопенко // День. — 2018. — 13 черв. (№ 103). — С. 11. *Йдеться про факти катувань і жорстокого поводження з людьми на тимчасово окупованій території Криму. Наведено статистичні дані громадської організації "Крим SOS" щодо порушень прав людини на анексованому півострові. Зазначено, що у прокуратурі Автономної Республіки Крим (АРК) зареєстровано близько 140 кримінальних проваджень з приводу негуманного поводження з громадянами та свавілля спецслужб окупантів. Надано інформацію про справу родини Мірпочаєвих, членів якої незаконно арештували та катували співробітники Федерального бюро розслідувань (ФСБ) Російської Федерації.* Текст:

<https://day.kyiv.ua/ru/article/obshchestvo/pocherk-terrorista>

80. **Пушкарук Н. Чи зрушиться Мінський процес? :** нова міністерська зустріч у "Нормандському форматі" відбулася після майже півторарічної перерви / Наталія Пушкарук // День. — 2018. — 12 черв. (№ 102). — С. 3. *Йдеться про ситуацію напередодні зустрічі міністрів закордонних справ Німеччини, Франції, Росії та України в "Нормандському форматі". Наведено коментарі міністра закордонних справ України у 2007–2009 рр. Володимира Огризка і 1-го заступника*

директора Центру "Нова Європа" Сергія Солодкого. Наголошено, що головні питання для обговорення на зустрічі: звільнення українських заручників і мандат миротворчої місії на Донбасі. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planetu/chy-zruchytsya-minskyy-proces>

81. **Разом ми сильніші** / підготували Юліана Шевчук, Сергій Лавренюк // *Голос України*. — 2018. — 13 черв. (№ 107). — Електрон. ресурс. *Надано коментарі з приводу створення Міжпарламентської асамблеї "Грузія – Молдова – Україна" голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) у закордонних справах Ганни Гопко, заступника голови Комітету ВР України у закордонних справах Бориса Тарасюка, заступника голови Комітету ВР України з питань європейської інтеграції Марії Іонової, заступника Маршалка Сенату Республіки Польща Марії Кок, члена Європейського Парламенту (Литва) Петраса Ауштревічіуса. Зазначено, що Міжпарламентська асамблея – це можливість для України, Молдови і Грузії через колективні зусилля відповідати на спільні виклики і разом просуватися до членства в Європейському Союзі (ЄС) і НАТО. Асамблея дає змогу країнам регіону краще координувати та узгоджувати свої дії в умовах зростаючої російської загрози.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304130>

82. **Салкуцан С. У Національному університеті оборони України вже запроваджено перший етап дистанційного навчання** : про особливості інтеграції вишів до європейського освітнього простору, запровадження стандартів НАТО і Європи у царині розширення доступу до освіти й досягнення відповідності її якості світовим вимогам розповідає заступник начальника національного університету оборони України імені Івана Черняхівського (НУОУ) із навчальної роботи генерал-майор Сергій Салкуцан / Сергій Салкуцан ; записала Ольга Мосьондз // *Нар. армія*. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 6-7. Текст: <https://glavcom.ua/columns/mashovec/mirni-shahtari-z-garmatami-abo-pro-osoblivosti-donbaskih-fejerverkiv-505911.html>

83. Самар В. **Окупація Азова** / Валентина Самар // Дзеркало тижня. — 2018. — 9-15 черв. (№ 22). — С. 1-2. *Йдеться про порушення Російською Федерацією (РФ) Договору про співробітництво у використанні Азовського моря та Керченської протоки. Зазначено, що Україна несе прямі збитки від обмеження судноплавства у зв'язку з будівництвом Керченського мосту, а також під загрозою припинення роботи на невизначений термін можуть опинитись українські порти Маріуполь і Бердянськ. Наголошено, що існує загроза поступового взяття Росією під контроль усієї акваторії Азовського моря. Наведено думки експертів щодо ймовірної підготовки РФ до повного блокування України з моря або до повномасштабного вторгнення. Подано коментарі заступниці міністра закордонних справ Олени Зеркаль щодо ситуації в Азовському морі. Репрезентовано розроблений фахівцями з міжнародного морського права та військовими перелік невідкладних заходів для подолання "азовської кризи", які зібрали експерти Фонду "Майдан закордонних справ".* Текст: <https://dt.ua/internal/okupaciya-azova-280185.html>

84. Смешко І. **У чому наш "егоїстичний інтерес"?** : Ігор Смешко: "Україна має не дратувати інших постійними закликами про допомогу, а сконцентруватися на розбудові власної могутності як держави" / Ігор Смешко ; бесіду вів Іван Капсамун // День. — 2018. — 14 черв. (№ 104). — С. 4-5. *Подано бесіду з головою Служби безпеки України (СБУ) в 2003–2005 рр. Ігорем Смешком про виклики, які постали перед Україною в зв'язку зі змінами в геополітичній ситуації в світі. Висловлено думку щодо можливого формату ведення переговорів з питань врегулювання ситуації на Донбасі. Прокоментовано перспективи проведення наступних парламентських і президентських виборів в Україні.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/u-chomu-nash-egoyistychnyy-interes>

85. **Соколов Б. Нормандський туман : врегулювання на Донбасі поки що не видно** / Борис Соколов // День. — 2018. — 14 черв. (№ 104). — С. 5. *Розглянуто підсумки переговорів в Берліні міністрів закордонних України, Німеччини, Франції та Російської Федерації (РФ) у "нормандському форматі" щодо врегулювання конфлікту на Донбасі. Окреслено позиції сторін переговорів з питання введення на Донбас миротворчої місії Організації Об'єднаних Націй. (ООН). Висловлено думку щодо можливості широкомасштабного наступу російських військ на Сході України.* Текст: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiKmdqPI9XbAhUFCiwKHY58CEMQFggpMAA&url=https%3A%2F%2Fday.kyiv.ua%2Fuk%2Fblog%2Fpolityka%2Fnormandskyy-tuman&usg=AOvVaw0weAMZKBvhuld5Ukk6oGsE>

86. **Федосєєв І. Політв'язні як інструмент Кремля** : у Києві відбулися акції-флешмоби біля російського посольства з вимогою звільнення Олега Сенцова та решти українців / Ілля Федосєєв // День. — 2018. — 19 черв. (№ 107). — С. 5. *Йдеться про проблему звільнення українських громадян, які незаконно засуджені та утримуються в Російській Федерації (РФ). Зазначено, що стаття 280-1 Кримінального кодексу РФ "Публічні заклики до вчинення дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності РФ" дає змогу російській владі затримувати та ув'язнювати всіх незгодних з її політикою. Висловлено думку, що необхідно боротися не лише за звільнення українських політв'язнів, але і за скасування цієї норми російського законодавства.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/politvyazni-yak-instrument-kremlya>

87. **Фейгин М. Марк Фейгин: "Голодовка Сенцова на проведення мундіалю вообще никак не повлияет"** : известный российский общественный деятель, лишенный адвокатского статуса в апреле этого года, считает, что голодовка политзаключенных украинцев, которые находятся в тюрьмах РФ по надуманным обвинениям, не приведет

к их скорому освобождению / Марк Фейгин ; беседу вела Ольга Бесперстова // Факты и комментарии. — 2018. — 14 – 20 июня (№ 23). — С. 1, 5, 6. *Подано інтерв'ю М. Фейгіна, в якому відомий адвокат висловлює думку, зокрема, щодо ситуації навколо голодування українського режисера Олега Сенцова, який відбуває 20-річний термін покарання за сфабрикованим вироком у російській колонії і який оголосив голодування з вимогою звільнення всіх українських політв'язнів.* Текст: <http://fakty.ua/271535-mark-fejgin-golodovka-sencova-na-provedenie-mundialya-voobcshe-nikak-ne-povliyaet>

88. **Цивільні медики зможуть долучитися до ООС** // Голос України. — 2018. — 13 черв. (№ 107). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про підготовлений групою народних депутатів України законопроект про внесення змін до статті 8 Закону "Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях". Мета законопроекту – надати можливості залучення до заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації (РФ) у Донецькій та Луганській областях громадян за їх згодою. Зазначено, що у разі ухвалення ця норма закону дозволить офіційно залучити до проведення операції Об'єднаних сил (ООС) добровольців-громадян із числа цивільного медичного та допоміжного немедичного персоналу.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304099>

89. **Час спливає. Дорогий кожен день** // Голос України. — 2018. — 16 черв. (№ 110). — Електрон. ресурс. *Йдеться про проблему звільнення українських громадян, які незаконно утримуються в Російській Федерації та на окупованих територіях Донбасу і в анексованому Криму. Зокрема, надано інформацію про візит Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) Людмили Денісової до РФ з метою відвідати всіх громадян України, які перебувають на території РФ і анексованого Криму. Як*

зазначено в коментарі Людмили Денісової, розміщеному на її сайті, керівництво колонії, де перебуває український режисер Олег Сенцов, без пояснення причин відмовило їй у зустрічі з ув'язненим, а також не надало інформацію про стан його здоров'я. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/304307>

90. **Шпаковський Г. Як готують старшин для вітчизняного флоту** : про особливості підготовки курсантів та перспективи розвитку відділення військової підготовки Морехідного коледжу технічного флоту Національного університету "Одеська морська академія" / Геннадій Шпаковський ; розмову вів Віталій Панчишин // Нар. армія. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 9. Подано інтерв'ю із начальником Відділення військової підготовки Морехідного коледжу технічного флоту Національного університету "Одеська морська академія" капітаном 1 рангу Геннадієм Шпаковським щодо підготовки старшинських кадрів для надводних сил ВМС. Зазначено, зокрема, що розглядається питання про практику курсантів на кораблях флотів НАТО. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/06/15/yak-gotuyut-starshyn-dlya-vitchyznyanogo-flotu/>

3. Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

3.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

91. **Алімова І. Є. Практика зарубіжних країн у сфері соціального захисту внутрішньо переміщених осіб: досвід для України** / І. Є. Алімова // Ефективність держ. упр.: зб. наук. пр. – Львів, 2017. – Вип. 3(52). – С. 54-63. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16157-3(52)** Розглянуто тенденції динаміки інформаційно-аналітичної інформації щодо чисельності внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні впродовж 2014-2017 рр. У контексті соціального захисту ВПО відображено основні види допомоги ВПО в інших країнах. Проаналізовано досвід зарубіжних

країн (Сербія, Грузія, Азербайджан) та його можливий вплив на сучасний стан соціальної сфери в Україні.

92. **Вакуліч Т. Психологічні особливості посттравматичного стресового розладу військовослужбовців** / Т. М. Вакуліч // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 45-53. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** Розглянуто проблему посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Проаналізовано погляди науковців щодо поняття "травматичний стрес", що дозволило виокремити декілька наукових підходів у сучасних наукових дослідженнях, які визначають його сутність. Встановлено зв'язок між ступенем емоційних, особистісних порушень і виразністю симптоматики ПТСР. Визначено основні особистісні сфери, в яких насамперед виникають якісні зміни, що лежать в основі інших патологічних трансформацій особистості та поведінки. Це – емоційна, ціннісно-сміслова, мотиваційна сфери, сфера захисних механізмів і допінг-стратегій, а також соціальної взаємодії.

93. **Володарська Н. Проблеми психологічного забезпечення адаптації жінок до повернення їх чоловіків з зони АТО** / Н. Д. Володарська // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 69-76. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** Висвітлено найбільш важливі проблеми, що виникають в стосунках подружжя після повернення чоловіка з зони АТО. Проаналізовано поведінкові прояви чоловіків, зміни у фізичному та психічному стані, що провокують сімейні конфлікти. Розглянуто проблеми збереження психологічного здоров'я та благополуччя подружньої пари. Розкрито можливості індивідуальної, сімейної та групової форм психотерапії. Визначено особливості впливу

методів та технік імагінативної та гештальттерапии. Текст:
[https://scholar.google.com.ua/citations?user=VpDIxU8AAAAJ&hl=ru#d=gs_md_cita-
d&p=&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Dru%26user%3DVpDIxU8AAAAJ%26citation_for_view%3DVpDIxU8AAAAJ%3AQIV2ME
5wuYC%26tzom%3D-180](https://scholar.google.com.ua/citations?user=VpDIxU8AAAAJ&hl=ru#d=gs_md_cita-
d&p=&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Dru%26user%3DVpDIxU8AAAAJ%26citation_for_view%3DVpDIxU8AAAAJ%3AQIV2ME
5wuYC%26tzom%3D-180)

94. Герасіна С. Практичний досвід психологічної реабілітації учасників АТО у рекреаційно-оздоровчому центрі міста Хирів / С. В. Герасіна, З. В. Гуріна // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 90-102. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017)**. *Висвітлено результати психоконсультативної взаємодії практичних психологів з учасниками АТО у межах державної програми їх психореабілітації на Львівщині (Україна). Описано методи відновлення психоемоційного стану учасників бойових дій та специфіку надання їм психологічної*

допомоги.

Текст:

http://ephsheir.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/8989898989/2503/2017_%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%BD%D0%B0_%D0%90%D0%A2%D0%9E%20%28%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y

95. Грись А. Практика роботи психологів із військовослужбовцями, що повернулися із зони АТО: досвід та перспективи / А. М. Грись, С. Д. Максименко // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 102-113. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017)**. *Наведено фрагменти практичної діяльності психологів із військовослужбовцями, що повернулися із зони*

АТО. Зосереджено увагу на окремих орієнтирах для психологів, що включають просвітницький, психодіагностичний, корекційний напрямки роботи психолога та конкретні методи і техніки роботи у різних модальностях психотерапії. Значені фрагменти дають змогу розкрити процесуальні аспекти роботи психолога-реабілітолога, які можуть бути основою для початківця при роботі із зазначеним вище контингентом. Зазначено про необхідність побудови теоретичних моделей реабілітаційного процесу та розробки практичних рекомендацій для психологів на основі нових досліджень щодо адаптації та посттравматичного оновлення військовослужбовців, вибудовування ними меж безпечного особистісного простору. Запропоновано варіант розгорнутого плану роботи психологів із військовими на тиждень, в основі якого модель командної роботи фахівців. Текст:
<http://www.antoninagris.com.ua/psy-practice-military-ato/>

96. Гуменюк Л. Й. Соціально-психологічна адаптація вимушених переселенців в Україні / Л. Й. Гуменюк, А. О. Бреус // Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ. Серія психол. – Львів, 2017. – Вип. 2. – С. 108-122. - Шифр зберігання в Бібліотеці Бп16475-2(2017)
Розглянуто основні проблеми соціально-психологічної адаптації вимушених переселенців в Україні. Розроблено теоретичний концепт психологічної адаптації до іншого соціокультурного середовища. Емпіричним шляхом вивчено стадії та структуру, співвідношення психологічної адаптації / дезадаптації й особливостей міжгрупового сприйняття мігрантів і місцевого населення, а також виявлено компенсаторні механізми, що зумовлюють успішність психологічної адаптації до іншого соціокультурного середовища. Текст:
http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/02_2017/14.pdf

97. Дереча А. Специфіка організації ефективної діяльності груп взаємодопомоги у роботі з військовослужбовцями, що повернулись із зони АТО / А. А. Дереча, Л. О. Ніколаєв // Актуал.

проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 121-129. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** *Обґрунтовано ефективність використання груп взаємодопомоги у подоланні психологічних наслідків дії стресових факторів та запобігання розвитку посттравматичних стресових розладів у демобілізованих військовослужбовців. Наголошено, що головна цінність цього методу полягає в тому, що члени групи взаємодопомоги, перебуваючи в колі людей з аналогічними проблемами, мають активізувати внутрішні ресурси і допомогти самим собі. Основну увагу приділяють роботі з учасниками АТО, що мають екзистенційні розлади, втрату ідентичності, орієнтацію у власній особистісній ціннісній системі, пароксизмальні страхи, підвищену тривожність та спонтанну агресивність. Текст:* http://ephseir.phdpdpu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/8989898989/2026/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%87%D0%B0_%D0%9D%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D1%94%D0%B2_%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8.PDF?sequence=1&isAllowed=y

98. **Дідик Н. Соціально-психологічна адаптація внутрішньо-переміщених осіб** / Н. М. Дідик // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 129-137. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** *Проаналізовано особливості соціально-психологічної адаптації внутрішньо-переміщених осіб (ВПО). Зауважено, що для більшості з них адаптація до нових умов життя є стресовою ситуацією та викликає значний соціально-психологічний дискомфорт. Вказано, що на рівень адаптованості мігрантів впливають соціальний та економічний статус, національна, соціокультурна та релігійна належність, причини*

внутрішньої вимушеної міграції, вік особи, ставлення місцевого населення. Наголошено, що метою психологічної підтримки переселенців є навчити їх пристосовуватися до дійсності і сприяти адаптації до нових умов життя.

99. **Доріченко В. Психологічний супровід взаємодії військовослужбовців з мирним населенням** / В. А. Доріченко // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 137-146. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** Розглянуто проблему напрацювання змісту психологічної роботи з військовослужбовцями цивільно-військового співробітництва (СІМІС – від *civil-military cooperation*), одним з основних завдань яких є взаємодія з мирним населенням в кризових ситуаціях. Подано авторське бачення основних тематичних блоків, які сприяють успішному виконанню військовослужбовцями завдань з налагодження взаємодії з мирним населенням в зоні АТО. Здійснено аналіз поглядів науковців щодо основних понять, які мають бути засвоєні офіцерами в процесі психологічної підготовки до роботи з мирним населенням. Визначено компетенції, які необхідні військовослужбовцям при взаємодії з мирним населенням. Проаналізовано проблеми, з якими стикаються офіцери під час психологічної підготовки до роботи з мирним населенням в зоні АТО.

100. **Замрига А. Проблематика здійснення господарської діяльності в зоні проведення антитерористичної операції** / А. В. Замрига// Приват. та публіч. право. - 2018. - № 1. — С. 45-49. Розглянуто особливості та проблеми здійснення господарської діяльності на тимчасово окупованих територіях. Текст:

<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/yak-stayut-neskorenymy>

101. **Зливков В. Психологічна допомога учасникам бойових дій: історичний контекст і сучасність....** / В. Л. Зливков // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 121-129. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** Проаналізовано ризики виникнення симптомів посттравматичного стресового розладу (ПТСР) у військових, порівняно особливості організації реабілітації учасників бойових дій у різних країнах світу. На прикладах літературних джерел наведено ймовірні наслідки недосконалої системи психологічної підтримки та соціальної адаптації військових із психотравмою. Визначено особливості системи медико-психологічної допомоги учасникам бойових дій у США, наведено приклади он-лайн програм та мобільних додатків із профілактики ПТСР для демобілізованих військовослужбовців. Текст: <http://lib.iitta.gov.ua/709031/1/%D0%97%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%92.pdf>

102. **Ковальчук О. Психологічне відновлення військовослужбовців після участі в бойових діях (на прикладі армії США)** / О. П. Ковальчук // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 201-209. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** Розглянуто особливості системи психологічного забезпечення військовослужбовців армії США, спрямованої на відновлення військовослужбовців після участі в бойових діях. Визначено, що відновно-реабілітаційні заходи проводять за однією з трьох ліній надання допомоги: перша – в зоні тилового забезпечення військової частини; друга – лікувально-відновні табори (центри) із можливістю надання спеціалізованої допомоги відповідним оснащенням та фахівцями; третя – спеціалізовані відділення лікувальних установ, де неухильно дотримуються

правил збереження військовослужбовця як повноцінного бійця, що повертається у стрій.

103. **Кропельницька С. О. Концептуальні засади формування системи фінансово-економічного забезпечення соціального захисту вимушено переміщених осіб з врахуванням кластерного підходу / С. О. Кропельницька, Т. В. Солоджук, Г. В. Штефурак // Актуал. проблеми розвитку економіки регіону : наук. журн. — Івано-Франківськ, 2017 — Вип. 13, т. 2. — С. 184 — 195. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16637-13/2.* Систематизовано підходи до фінансової підтримки та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб (ВПО), а також їх соціального захисту, що базується на проведенні аналізу нормативно-правового підґрунтя, стану та джерел фінансово-соціальної підтримки країнами ЄС ВПО в Україні та їх соціального забезпечення. Дослідження ситуації щодо ВПО та оцінювання ресурсів, які потрібно залучити, базується на кластерному підході, в межах якого відбувається визначення оптимального вибору проблемних сфер, що потребують першочергового соціального та фінансового забезпечення. Розроблено практичні рекомендації щодо формування комплексної схеми фінансово-економічного забезпечення соціального захисту ВПО, яка стане базовою у вирішенні проблем соціального та фінансового забезпечення вимушених переселенців в Україні.**

104. **Литвиненко Л. Комплексний підхід до реабілітації ветеранів АТО: медико-психологічна модель / Л. І. Литвиненко // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 240-248. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).* Розглянуто короткотривалу (24 доби) модель медико-психологічної реабілітації військовослужбовців та демобілізованих. Зазначено, що ця модель реабілітації характеризується особливим методичним підходом до**

лікування, який враховує зв'язок між психічною травмою та симптомами і порушенням функціонування індивіда, організацію процесу самого лікування медичним персоналом у співпраці з командою психологів, які пройшли відповідну підготовку по роботі з травмою. Наголошено, що програма реабілітації в умовах стаціонару є різноплановою і передбачає застосування різних за своїм характером інтервенцій, що дозволяє розглядати її як "мета-терапію" і передбачає вихід за межі суто травматизації таким чином, щоб у центрі з'являлася цілісна особистість.

105. Максим О. Корекція ціннісно-сміслової сфери як механізм реабілітації учасників бойових дій / О. В. Максим // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 277-285. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017). *Висвітлено проблему повноцінної соціальної інтеграції учасників бойових дій в суспільство та сприяння активному включенню їх в процес соціального функціонування. Виявлено, що багато проблем виникає в ціннісно-смісловій сфері особистості. Ієрархія особистісних цінностей зазнає значних змін під впливом екстремальних умов діяльності і тих умов, які її супроводжують. Формується унікальна система цінностей, в якій чільну роль займають цінності, що дозволяють людині вижити на війні, ефективно взаємодіяти з іншими людьми відповідно до вимог ситуації. Наголошено, що руйнування системи ціннісних орієнтацій, яке відбувається за таких умов, неминуче призводить до складних психічних станів, які узагальнено можна визначити як дезадаптація. Саме це в поєднанні з іншими несприятливими факторами психофізіологічного характеру є джерелом депресивних станів, неврозів, пограничних станів, що передують суїцидальні дії, серйозні психічні розлади. Це обумовлює необхідність роботи на етапі психологічної реабілітації учасників бойових дій з ціннісно –орієнтаційною сферою їх психічної діяльності. Текст:***

<http://lib.iitta.gov.ua/708795/1/%D0%9C%D0%90%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BC%20%281%29.PDF>

106. **Максимов Н. Творчість як складова реабілітаційного процесу учасників бойових дій** / Н. В. Максимов // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 285-292. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** *Розглянуто проблеми розвитку творчого потенціалу як ресурсу реабілітаційного процесу учасників бойових дій. Показано, що арт-терапія є потужним засобом впливу на емоційний та фізичний стан людини. Доведено, що сприймання музики є творчою діяльністю, проте використання такої можливості творчого розвитку особистості зараз практично відсутнє. Розроблено програму психологічної реабілітації комбатантів засобами музичного сприймання.*

107. **Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції"** : [у 2 т.]. Т. 2 / Асоц. випускників Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2017. — 309 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А785390-2** *Зі змісту: Особливості правового статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні / А. К. Гужвій. — С. 17-18; Правове становище внутрішньо переміщених осіб в Україні / К. В. Книжник. — С. 148–151; ; Щодо удосконалення вітчизняного законодавства згідно міжнародно-правових стандартів забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб / Д. Р. Степанюк. — С. 284–287.*

108. **Матеріали Всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів "Верховенство права очима правників-початківців"** : 18 листоп. 2017 р., м. Одеса / [відп. ред.: Г. О. Ульянова ; уклад.: Батан Ю. Д. та ін.]. — Одеса : Гельветика, 2017. — 637 с. — **Шифр зберігання в**

Бібліотеці: А782738 *Зі змісту: : Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб / І. С. Богдан. – С.403–406.*

109. **Мельник О. Вплив копінг-стратегій на соціальну адаптацію учасників АТО** / О. В. Мельник // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 323-331. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** *Розглянуто вплив копінг-стратегій учасників АТО на їх адаптацію після демобілізації. Визначено поняття "психологічний захист" і "копінг", окреслено відмінності між ними. Розкрито особливості копінг-стратегій учасників бойових дій, охарактеризовано їх зв'язок із посттравматичним стресовим розладом і посттравматичним зростанням. За результатами проведеного емпіричного дослідження визначено вікові особливості копінг-стратегій учасників АТО. Встановлено, що досліджувані учасники АТО незалежно від віку мають ресурси для соціальної адаптації та постстресового зростання у повоєнному житті, а при організації реабілітаційного процесу необхідно базуватися на наявних у них адаптивних копінг-стратегіях.*

110. **Мельниченко Л. Арт-терапевтичні технології соціально-психологічної реабілітації у роботі з учасниками АТО** / Л. М. Мельниченко // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 331-338. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).** *Проаналізовано арт-терапевтичні технології соціально-психологічної реабілітації у роботі з учасниками АТО. Соціально-психологічну реабілітацію показано як необхідну умову ефективного здійснення професійної допомоги учасникам бойових дій засобами арт-терапії. Здійснено теоретичний аналіз соціально-психологічної*

реабілітації учасників АТО. Висвітлено арт-терапевтичні технології у роботі з учасниками бойових дій. Розглянуто основні переваги застосування арт-терапевтичних технологій з метою психо-соціального відновлення особистості для учасників бойових дій. Охарактеризовано структуру, етапи арт-терапевтичного заняття та результат, що досягається за певного терапевтичного ефекту.

111. Музичко Л. Т. Подолання посттравматичного стресового розладу у військовослужбовців / Л. Т. Музичко // Актуал. питання корекц. освіти (пед. науки): зб. наук. пр./ М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 10. – С. 197-210. - *Шифр зберігання в Бібліотеці Бп17351-10* Наведено результати вивчення наявності стресового розладу, адаптивності та допінг-механізмів у військовослужбовців, які мають прогностичне значення щодо професійної діяльності, з урахуванням яких можливо пророкувати подальший розвиток особистості та шляхи його корекції. Проаналізовано особливості виникнення посттравматичного стресового розладу у військовослужбовців та допінг-стратегії подолання цих порушень. Розроблено цільову програму подолання посттравматичного стресового розладу у військовослужбовців.

112. Наливайко Л. Р. Внутрішньо переміщені особи: визначення поняття / Л. Р. Наливайко // Право і суспільство. - 2018. - № 1. — С. 34-39. Проаналізовано наукові підходи до визначення цього поняття.

113. П'янківська Л. Взаємозв'язок синдрому "емоційного вигорання" з ціннісно-смісловою сферою військовослужбовців... / Л. В. П'янківська // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип.15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 431-437. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-*

11/15(2017). *Висвітлено феномен “емоційного вигорання” у військовослужбовців після повернення їх із зони ведення бойових дій. Здійснено аналіз поглядів науковців щодо бачення синдрому “емоційного вигорання”. Досліджено взаємозв’язок “емоційного вигорання” із сенсом та екзистенціальною наповненістю. Описано бачення проактивності, як найголовнішої звички ефективної людини. Наведено модель та шляхи профілактики феномену “емоційного вигорання”. Текст: <http://ir.nmapo.edu.ua:8080/jspui/handle/lib/6226>*

114. Павлюк М. Самостійність у контексті розвитку адаптивного потенціалу військовослужбовців, що повернулися із зони АТО / М. М. Павлюк // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 405-415. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).* *Висвітлено досвід практичної діяльності психолога за методом символдрама у процесі психологічної реабілітації військовослужбовців, що повернулися із зони АТО. Зокрема акцентовано увагу на самостійності як системній якості особистості, яка забезпечує інші психологічні механізми розвитку адаптивного потенціалу військових. Окреслено взаємозв’язок самостійності із такими рисами військовослужбовця як активність, відповідальність, здатність до прийняття важливих рішень.*

115. Рябовол Т. Особливості психологічного супроводу учасників АТО / Т. А. Рябовол // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 450-458. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).* *Висвітлено проблеми психологічного супроводу учасників АТО. Проаналізовано авторський досвід роботи з учасниками бойових дій, виділено важливі умови та чинники процесу взаємодії психолога і людей,*

що повернулись з війни. Розглянуто проблеми їх мотивації до участі в психологічній роботі та довіри до психолога. Відображено особливості групової та індивідуальної роботи з учасниками, що пережили психологічну травму, та з тими, у кого на час роботи спостерігалися ознаки посттравматичного розладу. Обґрунтовано необхідність та висвітлено особливості застосування методів гіпнотерапії та психосоматики в процесі психологічного супроводу військових та демобілізованих.

Текст:

<http://lib.iitta.gov.ua/708953/1/%D0%A0%D1%8F%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BB%20%281%29.PDF>

116. Савіна М. Психологічна допомога учасникам АТО методами арт-терапії / М. І. Савіна // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 458-466. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017)*. Проаналізовано арт-терапевтичні методи, як інструмент психологічної допомоги особам, що брали участь в бойових діях та потребують психологічної реабілітації. Вивчено форми та методи роботи з військовослужбовцями з посттравматичними стресовими розладами. Зосереджено увагу на вивченні особливостей процесу рефлексії та саморефлексії особистості методами арт-терапії.

117. Терещук А. Психоемоційний стан і поведінка військовослужбовців, що повернулися із зони АТО / А. Д. Терещук // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 526-534. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017)*. Висвітлено теоретико-практичні питання, що стосуються виникнення в учасників бойових дій психічної травми, психоемоційних розладів. Визначено, що перебування у зоні бойових дій належить до тієї екстремальної ситуації,

коли людина постійно зазнає найсильніший психоемоційний стрес. З'ясовано, що бійці, які повернулись із зони бойових дій, як правило відчувають безнадійність, низький рівень самореалізації, гнів на оточуючих, почуття провини, відчуття тривоги. Проаналізовано різні форми роботи, метою яких є підвищення емоційного благополуччя.

118. Хміляр О. Психологічна допомога пораненим військовослужбовцям, які переживають фантомні болі / О. Ф. Хміляр, О. В. Красницька // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 560-571. — Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).
Досліджено особливості надання психологічної допомоги пораненим військовослужбовцям – учасникам бойових дій, які переживають фантомні болі. Охарактеризовано наслідки перебування людини в екстремальних ситуаціях. Розкрито проблеми, з якими зіштовхуються учасники бойових дій після повернення із зони АТО. Окреслено ключові напрями психотерапії для подолання фантомних болів.

119. Яблонська Т. Проблеми соціально-психологічної адаптації учасників бойових дій до мирного життя / Т. М. Яблонська, Н. М. Дембицька, В. І. Вус // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Київ ; Ніжин, 2017. — Т. 11, вип. 15 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — С. 620-631. — Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15544-11/15(2017).
Розглянуто проблему соціально-психологічної адаптації військовослужбовців, що повернулися із зони бойових дій як діалектичний процес встановлення динамічної рівноваги у системі взаємин особистості з цивільним соціальним оточенням, який носить характер реадаптації. Обґрунтовано зміст і показники соціально-психологічної адаптації особистості військовослужбовця, який повернувся із зони бойових дій.

Встановлено основні особливості адаптаційного процесу учасників бойових дій до цивільного життя.

3.2 Статті з газетної періодики

120. **Барбанова В. Новые возможности для инициативных /** Виктория Барбанова // Украина-Центр. — 2018. — 12 апр. (№ 15). — С. 4. *Подано інформацію про допомогу вимушеним переселенцям з Донецької, Луганської областей і Криму в розмірі від 560 до 2500 євро в межах програми, яку запропонували громадські представники Кропивницького.*

121. **Відновити права і свободи всіх громадян з окупованих територій /** Інформ. упр. апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 13 черв. (№ 107). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про засідання круглого столу у Верховній Раді України (ВР України) "Напрацювання Національної стратегії відновлення справедливості та миру на окупованих територіях. Посилення спроможності судової системи та механізми запобігання внутрішнього конфлікту в умовах збройної агресії РФ", організованого Комітетом ВР України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин за підтримки Посольства Великої Британії в Україні, Міжнародного фонду "Відродження" та міжнародної організації "Ініціатива мирних змін" (Peaceful Change initiative). Голова парламентського комітету Григорій Немиря проінформував про проблему дотримання прав громадян на непідконтрольних Україні територіях і навів статистичні дані щодо постраждалих під час збройного конфлікту. Наголошено на необхідності включення до порядку денного ВР України законопроекту № 6692 щодо права на отримання пенсій окремими категоріями громадян. На засіданні круглого столу виступив також заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Георгій Тука, який акцентував увагу на питанні справедливості під час встановлення миру на Донбасі. Текст:*

<http://www.golos.com.ua/article/304116>

122. Власюк Л. **”Ти що, в 41-му воював? І хто вам такі посвідчення штампує?” – ці слова водія маршрутки вражають болючіше, ніж кулі :** лучанину Сергієві Федотову всього двадцять чотири, а позаду — війна, Іловайський котел, поранення, полон і понад 20 операцій. Ось уже чотири роки він бореться з тяжким ускладненням: хлопчині загрожує ампутація стопи. Поставити бійця на ноги беруться ізраїльські медики. Надія на них і на небайдужі серця людей / Людмила Власюк // Волинь нова. — 2018. — 17 трав. (№ 35). — С. 10-11. *Подано розповідь про учасника АТО Сергія Федотова, нагородженого Президентом України Петром Порошенком двома державними відзнаками за мужність і героїзм.* Текст: <https://www.volyn.com.ua/news/103491-ty-shcho-v-41-mu-voiuav-i-khto-vam-taki-posvidchennia-shtampuie-tsi-slova-vodiia-marshrutky-vrazhaiut-boliuchishe-nizh-kuli>

123. Герасименко Н. **Військові хроніки: дума про хоробрі серця /** Ніна Герасименко // Дзвін. - 2018. - № 2. — С. 187-205. *Публіцистичні роздуми на тему сьогоденного російсько-українського протистояння.*

124. Дендемарченко Г. **Знайти роботу можна через скайп, а відкрити власну справу – пройшовши тренінг :** таке ноу-хау практикують у службі зайнятості Черкащини для працевлаштування колишніх військових і таким чином допомагають їм швидше адаптуватися в соціумі та відчувати себе потрібними суспільству / Геннадій Шпаковський ; розмову вела Ярослава Зоріна // Нар. армія. — 2018. — 14 черв. (№ 24). — С. 18. *Подано інтерв'ю із директором Черкаського обласного центру зайнятості Григорієм Дендемарченком про особливості роботи центру. Зазначено, що за чотири роки завдяки допомозі Центру працевлаштовано 1655 демобілізованих бійців.* Текст: <http://forum.espu.org.ua/2018/06/18/znaity-robotu-mozhna-cherez-skaip-a-vidkryty-vlasnu-spravu-%E2%80%94-proishovshy-treninh/>

125. **Забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України** // Вісті Донбасу. — 2018. — 14 черв. (№ 21). — С. 12. *Подано інформацію про удосконалення механізму забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність і брали безпосередню участь у антитерористичній операції (АТО), забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах АТО в період її проведення, та визначені особами з інвалідністю внаслідок війни III групи.*

126. **Ільєнко, Алла. Преференції для військовослужбовців** / Алла Ільєнко // Вісник. Право знати все про податки і збори. - 2017. - № 37. — С. 14-15. *Розглянуто процедуру надання у власність земельних ділянок учасникам АТО.*

127. **Ільїна В. Латвія відкриває Донеччині свої серце** / Віра Ільїна // Вісті Донбасу. — 2018. — 14 черв. (№ 21). — С. 3. *Зазначено, що Надзвичайний та Повноважний Посол Латвійської Республіки в Україні Юріс Пойканс заявив, що співпраця з Україною в питаннях подолання наслідків військових дій на Сході продовжуватиметься та набуватиме все більшого розвитку. Також пан Посол висловив готовність латвійської сторони співпрацювати з місцевими громадами, зокрема взяти шефство над однією зі створених на Донеччині об'єднаних територіальних громад.*

128. **Канунникова І. Активисти допомогут переселенцям вернуться к мирной жизни** / Ирина Канунникова // Вечер. Харьков. — 2018. — 12 июня (№ 062). — С. 2. *Подано інформацію про культурно-реабілітаційний центр, який відкриють цієї осені в Харкові. Зазначено, що в ньому можна буде відпочити, надихнутися на здобування творчої спеціальності, отримання психологічної підтримки і подивитися на життя по-новому.*

129. **Кирпа І. "Я ні про що не шкодую!"** : питання про звільнення Олега Сенцова найближчими днями розгляне Європарламент / Ирина

Кирпа // Україна молода. — 2018. — 13 черв. (№ 63). — С. 2. Подано інформацію, що 14 червня 2018 р. розпочнеться Пленарна сесія Європейського парламенту, на якій за словами представника Європарламенту Ніла Корлета, після дебатів по Росії буде прийнято резолюцію неюридичного характеру. Йдеться про стурбованість представників світової громадськості щодо голодування режисера Олега Сенцова, якого звинувачують в Росії у тероризмі. Наголошено, що він голодує вже місяць, але ніяких заходів для порятунку його життя російська влада не вживає. Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3321/2006/123840/>

130. **Кінзерська Ю. Негайно та без жодних умов звільнити Сенцова** / Юлія Кінзерська // Голос України. — 2018. — 15 черв. (№ 109). — Електрон. ресурс. Йдеться про ухвалену Європейським парламентом (ЄП) резолюцію під назвою "Щодо Росії, зокрема у справі політичного в'язня Олега Сенцова", в якій суворо засуджено масові систематичні порушення прав людини в Російській Федерації (РФ) й окупованому Криму. Наголошено на необхідності негайно та без жодних умов звільнити протиправно утримуваних режисера Олега Сенцова та інших політичних в'язнів. Акцентовано увагу на поширеній у РФ практиці застосування тортур до ув'язнених – на прикладі Миколи Карпюка, Євгена Панова та інших. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304219>

131. **"Коли мені пропонували мільйон, відказав: яку частку з цих грошей я маю завезти моїм хлопцям на могили?"** : на телеканалі "Еспресо" у програмі "Досьє з Сергієм Руденком" взяв участь народний депутат від Волині, учасник російсько-української війни Ігор Лапін / бесіду вів Василь Рогуцький // Волинь нова. — 2018. — 17 трав. (№ 35). — С. 7. Текст: <https://www.volyn.com.ua/news/103480-koly-meni-proponuvaly-milion-vidkazav-iaku-chastku-z-tsykh-hroshei-ia-maiu-zavezty-moim-khloptsiam-na-mohyly>

132. **Коновалова О. Додаткова відпустка учасникам АТО /** Олена Коновалова // Вісник. Право знати все про податки і збори. - 2017. - № 37. — С. 16-17. - *Розглянуто принципи та порядок надання додаткових відпусток учасникам бойових дій та інвалідам війни.*

133. **Круглєня О. Команда нескорених! :** Визначено склад національної збірної, яка представлятиме Україну на "Іграх нескорених", що цього року відбудуться 20–27 жовтня в Австралійському Сіднеї / Олена Круглєня // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 3.

134. **Лавренюк С. Парламент вимагає звільнення Романа Сущенка та інших в'язнів Кремля /** Сергій Лавренюк // Голос України. — 2018. — 9 черв. (№ 105). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про вечірнє засідання Верховної Ради України (ВР України) 7 червня 2018 р., на якому було ухвалено постанову про Звернення ВР України до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей міжнародних організацій, світових лідерів та міжнародного співтовариства у зв'язку з протиправним вироком Московського міського суду у справі незаконно утримуваного в Російській Федерації (РФ) громадянина України Романа Сущенка. Проект постанови був представлений головою Комітету ВР України з питань свободи слова та інформації Вікторією Сюмар і головою Комітету ВР України у закордонних справах Ганною Гопко. У своєму виступі 1-й заступник Голови ВР України Ірина Геращенко наголосила на необхідності продовження боротьби за звільнення всіх українських громадян – політв'язнів путінського режиму. У першому читанні схвалено законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень (№ 7279) та в цілому прийнято законопроект про внесення змін до Закону "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання" (щодо термінів застосування фінансових санкцій за порушення законодавства у сфері комерційного обліку) та Закону "Про житлово-комунальні послуги" (щодо уточнення*

порядку введення закону в дію, № 8424). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/303996>

135. **Левит А. ”У войны не женское, а мужское, искалеченное до неузнаваемости лицо”** : канадские и украинские хирурги провели серию сложнейших операций воинам – защитникам страны в вооруженном конфликте на Донбассе / Александр Левит // Одес. жизнь. — 2018. — 13–24 июня (№ 24). — С. 24—25. *Подано інформацію про те, що воєнно-медичний клінічний центр Південного регіону України, розташований в Одесі, на тиждень став базовим для спеціальної гуманітарної місії медиків-волонтерів, що прибули з Канади. Саме вони разом з вітчизняними ескулапами консультували, а головне – оперували десятки незвичайних пацієнтів.*

136. **Леошко В. Важливі кроки на шляху налагодження мирного життя** : міжнародні партнери планують розширити свою діяльність на Сході України / Владислав Леошко // Вісті Донбасу. — 2018. — 14 черв. (№ 21). — С. 2. *Подано інформацію про фінансову підтримку Донеччини. Приділено увагу розбудові інфраструктури цього регіону.*

137. **Лозинський А. Справа Сенцова має загальнолюдський характер** : захист колеги українськими кінематографістами може служити прикладом для інших професійних організацій не лише в Україні, а й у діаспорі / Аскольд Лозинський // День. — 2018. — 8-9 черв. (№ 100/101). — С. 12. *Йдеться про роль громадянського суспільства, громадських та професійних організацій у справі забезпечення демократичних засад і стримування воєнних конфліктів. Як приклад активної позиції наведено дії керівництва Національної спілки кінематографістів України, яке звернулося з листами до подібних спілок кінематографістів у низці зарубіжних країн з проханням підтримати кампанію за звільнення незаконно засудженого в Росії українського режисера Олега Сенцова.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/poshta-dnya/sprava-sencova-maye-zagalnolyudskyy-harakter1>

138. **На Донбасі поменшало жертв серед цивільних** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 15 черв. (№ 112). — С. 1. *Наведено коментар спеціального представника голови Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) в Україні і в Тресторонній контактній групі посла Мартіна Сайдіка щодо підсумків чергового засідання Тресторонньої контактної групи у Мінську. Зазначено, що учасники засідання заявили про підтримку мирного врегулювання конфлікту на Донбасі. Наголошено, що цього року на лінії зіткнення вдасться утримувати тенденцію зменшення цивільних жертв. На засіданні обговорено також ситуацію поблизу Донецької фільтрувальної станції і питання, пов'язані з розведенням сил і засобів на узгоджених ділянках.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/nadonbasi-pomenshalo-zhertv-sered-civilnih/>

139. **Свириденко В. Як стають "нескореними"** : про реабілітацію через спорт і розвиток ветеранського руху в Україні розповідає Вадим Свириденко / [інтерв'ю ; розмовляла Марія Прокопенко] // День. - 2018. - 6 черв. (№ 98). — С. 10-11.

140. **У добру путь!** // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 6-7. *Подано інформацію про урочисті випуски військових фахівців, що відбулись у перший тиждень червня в багатьох вищих навчальних закладах. Зазначено, що цьогогоріч уперше дипломи отримало чимало учасників бойових дій на Сході України, які 2014 р. вступили до ВНЗ безпосередньо з передової.*

4. Міжнародний досвід вирішення конфлікту

4.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

141. **Дубик М. Феномен світових воєн у німецькій історіографії** / М. Дубик // Сторінки воєн. історії України : зб. наук. ст. / Ін-т історії України НАН України. — Київ, 2017. — Вип. 19. — С. 41-49. — **Шифр зберігання в Бібліотеці Бп14362-19** Зазначено, що Перша та Друга світові війни за обсягами досліджень та опублікованих праць займають

центральне місце в німецькій історіографії. У цій розвідці головну увагу зосереджено на спробах порівняння означених явищ, рефлексіях щодо ролі Німеччини в обох світових конфліктах, виокремленні особливостей підходів саме німецьких істориків. Текст: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=Sviur_2017_19_6

142. **Калмикова О. Тероризм і боротьба з ним у контексті прав людини** / О. С. Калмикова // Міжнар. юрид. вісн.: актуал. проблеми сучасності (теорія та практика). – Ірпінь, 2017. - Вип. 4/5. – С. 6-11. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп 17924-4-5(8-9)** *Висвітлено проблему тероризму як явища, яке досить реально і безпосередньо впливає на права людини, позбавляючи її можливості користуватися правом на життя, а також на свободу і фізичну недоторканність. Зазначено, що тероризм завдає удару по цінностях, які лежать в основі Статуту Організації Об'єднаних Націй (ООН) та інших міжнародних договорів: повага прав людей, верховенство права, терпимість між народами і країнами, мирне врегулювання конфліктів. Наголошено, що згубний вплив тероризму на права людини і безпеку було визнано на найвищому рівні ООН, у тому числі на рівні Ради Безпеки, Генеральної Асамблеї, Комісії з прав людини.*

143. **Мазур О. Міжнародні стандарти та досвід запобігання, протидії і боротьби з тероризмом** / О. С. Мазур, Д. О. Лук'яненко // Криміналістика і суд. експертиза : міжвідом. наук.-метод. зб. / Київ. НДІ суд. експертиз М-ва юстиції України. – Київ, 2017. – Вип. 62. – С. 122-129. – **Шифр зберігання в Бібліотеці Бп2648-62** *Розглянуто питання міжнародного співробітництва у сфері боротьби з тероризмом та шляхи такого співробітництва. Зазначено, що ефективне міжнародне співробітництво у цій сфері неможливе без скоординованої роботи міжнародної спільноти, оскільки характер сучасного тероризму вимагає глобального реагування на його виклики на засадах міжнародної співпраці і*

кооперації. Проаналізовано Резолюцію Генеральної асамблеї ООН щодо запобігання войовничому екстремізму. Визначено критерії для зменшення кількості терористичних проявів і запобігання здійсненню терактів.

144. **Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції"** : [у 2 т.]. Т. 2 / Асоц. випускників Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2017. — 309 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A785390-2** *Зі змісту: Міжнародно-правова характеристика окупації / К. В. Гиркало. — С. 212–215; Роль Ради Безпеки ООН в забезпеченні миру та безпеки / В. Д. Кулакова. — С. 247–251; Правовий статус дронів [БПЛА] під час міжнародних збройних конфліктів / М. І. Лукашенко. — С. 253–255; Терористичний конфлікт як об'єкт регулювання міжнародного права збройних конфліктів / Є. В. Моїсеєнко. — С. 258–260; Застосування сили в міжнародному праві / А. О. Недужко. — С. 262–264; Воєнні злочини в міжнародному праві / Д. В. Радущинський. — С. 277–279; Окупація та анексія на прикладі Кримського півострову / К. Сергеева. — С. 279–281; Проблема актів агресії в міжнародному праві / Н. Є Чернікова. — С. 292–296.*

145. **Матеріали Всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів "Верховенство права очима правників-початківців"** : 18 листоп. 2017 р., м. Одеса / [відп. ред.: Г. О. Ульянова ; уклад.: Батан Ю. Д. та ін.]. — Одеса : Гельветика, 2017. — 637 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: A782738** *Зі змісту: Проблеми міжнародно-правового регулювання конфлікту на Донбасі / К. Б. Димов. — С. 105–107; Учасники сучасних вооружених конфліктів / А. С. Калмыкова. — С. 108–110; Офіційні позиції суб'єктів міжнародного права щодо правового статусу Криму / Р. Т. Павлюк. — С. 116–118; Право війни або практичні проблеми визначення правового статусу комбатантів / А. Д. Шкільнюк. — С. 125–127.*

146. **Мельник О. Діяльність Ради Безпеки ООН із забезпечення миру на міжнародній арені** / О. Мельник // Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Навч.-наук. ін-т євроінтеграц. дослідж. — Ужгород : ДВНЗ "УжНУ", 2017. — Вип. 2 (19). — С. 47-63. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17055-2(19).** *Шляхом аналізу попередніх звітів засідань Ради Безпеки ООН визначено потенційні підходи до зміни її позиції щодо України та формування на цій основі висновків і пропозицій щодо удосконалення її діяльності у сфері підтримання миру і безпеки в Україні. Зроблено висновок, що чисто зі структурної точки зору покладатись на раду Безпеки ООН як на орган, який був би у повному обсязі здатен вирішити питання, не варто. Тим не менше, можливість використати його як спосіб прогнозування й оцінки позицій постійних членів РФ та США допомагає сформуванню найближчі очікування щодо їх діяльності з українського питання.* Текст: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/130510>

147. **Стоян О. Глобалізація як кульмінаційний етап формування нової світової політики, що передбачає міжнародну економічну безпеку** / О. Ю. Стоян // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - № 10. — С. 9-14. *Досліджено складні, взаємопов'язані економічні та політичні процеси, спрямовані в кінцевому варіанті на мирне і безпечне співіснування країн і народів світу. Акцентовано на економічних, фінансових, ресурсних та соціальних проблемах. Значну увагу приділено дослідженню ролі держав-економічних і політичних лідерів світу у забезпеченні умов, що унеможливають появу загроз і викликів міжнародній економічній безпеці як найбільш важливого фактора основи та гарантії подальшого гуманістичного розвитку людства.* Текст: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6086&i=1>

4.2 Статті з газетної періодики

148. **Бойко І. Місія ООН здійсненна?** : міністри "нормандської четвірки" вперше обговорили формат місії ООН на Донбасі й питання українських політв'язнів у Росії / Іван Бойко // Україна молода. — 2018. — 13 черв. (№ 63). — С. 6. *Йдеться про зустріч у Берліні міністрів закордонних справ країн "нормандської четвірки", на якій розглядалося питання формату місії ООН на Донбасі. Надано інформацію, що під час зустрічі глав МЗС сторони вперше торкнулися питання звільнення українських політв'язнів, яких незаконно утримують в РФ. Крім цього, сторони обговорили ряд кроків для забезпечення припинення вогню на сході України.* Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3321/180/123838/>

149. **Вус Р. Психологічні операції: американський варіант** : практично жодна операція Збройних Сил США не проходила без участі підрозділів інформаційного забезпечення. Висока ефективність цих формувань є результатом бойового досвіду, набутого в ході численних воєн та збройних конфліктів / Роман Вус // Нар. армія. — 2018. — 7 черв. (№ 23). — С. 19. *Розглянуто питання гарантування безпеки держави, яке на сьогодні є комплексним завданням і включає військові, політичні, дипломатичні, економічні, інформаційні та інші засоби боротьби. Зазначено, що збройні сили практично всіх розвинених держав світу мають у своєму складі спеціальні структури, які відповідають за інформаційно-психологічний вплив на військовослужбовців і населення супротивника.*

150. **Горбулін В. Вулканічний синдром** / Володимир Горбулін // Дзеркало тижня. — 2018. — 16-22 черв. (№ 23). — С. 1-2. *Проаналізовано геополітичну ситуацію в світі в контексті такого явища як "світова гібридна війна". Охарактеризовано зовнішню політику Сполучених Штатів Америки (США), європейських держав, Російської Федерації (РФ). Висловлено думку щодо можливої дезінтеграції Європейського Союзу (ЄС) та чинників, які наразі стримують цей процес. Розглянуто*

стратегію розбудови Української держави за нових геополітичних умов. Акцентовано увагу на одній з головних проблем – окупованих територіях Криму та Донбасу. Зазначено, що необхідно ефективно протистояти тим деструктивним стратегіям, які РФ застосовує до України, і які неодмінно активізуються з початком виборчої кампанії. Наголошено, що успіх та майбутнє України великою мірою залежить від згуртованості суспільства, наявності проривних пріоритетів і чітких стратегій їх досягнення. Текст: <https://dt.ua/internal/vulkanichniy-sindrom-280772.html>

151. **Капсамун І. "Нормандський формат": без прогресу :** "є сенс трансформувати та посилювати Мінські домовленості відмовляючись від невігідних для нас позицій", – експерт / Іван Капсамун, Валентин Торба // День. — 2018. — 13 черв. (№ 103). — С. 4. *Проаналізовано результати зустрічі міністрів закордонних справ "нормандської четвірки" – України, Німеччини, Франції і Російської Федерації (РФ). Обговорено формат миротворчої місії на Донбасі та питання звільнення українських політичних в'язнів і заручників. Наведено коментарі голови правління фонду "Майдан закордонних справ" Богдана Яременка і голови правління Міжнародного центру перспективних досліджень Василя Філіпчука.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/normandskyu-format-bez-progresu>

152. **Філіпенко А. Ілюзії придністровського врегулювання /** Артем Філіпенко // Дзеркало тижня. — 2018. — 9-15 черв. (№ 22). — С. 4. *Йдеться про проблему врегулювання конфлікту в Придністров'ї. Надано інформацію про хід переговорів з цього питання за період з 2014 р. Проаналізовано підсумки чергового раунду Постійної наради з політичних питань у рамках переговорного процесу з придністровського врегулювання, який відбувся в Римі 29-30 травня 2018 р. Висловлено думку, що моделі та схеми врегулювання конфлікту в Придністров'ї можуть бути в майбутньому використані західними політиками в Україні для вирішення*

проблеми Донбасу. Текст: <https://dt.ua/international/ilyuziyi-pridnistrovskogo-vregulyuvannya-280180.html>

153. **Юрченко М. У "нормандської четвірки" ще все попереду /** Михайло Юрченко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 13 черв. (№ 110). — С. 3. *Надано інформацію про зустріч в Берліні міністрів закордонних справ країн "нормандської четвірки" – України, Німеччини, Франції та Російської Федерації (РФ). Обговорено формат майбутньої миротворчої місії на Донбасі та можливість звільнення українських політичних в'язнів і заручників, утримуваних в РФ, окупованому Криму й частині Донбасу. Наведено коментарі міністра закордонних справ України Павла Клімкіна щодо підсумків зустрічі.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-normandskoyi-chetvirki-she-vse-poperedu/>

Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

21 червня 2018 р.